

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّ اٰلِ مُحَمَّدٍ وَّ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ

آموزش قرآن

ششم دبستان

آموزگاران و اولیای گرامی!

برای دستیابی به اهداف آموزش قرآن و هماهنگی با روش‌های تدریس ارائه شده،
مقدمه‌ی کتاب را با دقت مطالعه کنید.

طبق مصوبه‌ی جلسه‌ی ۶۷۷ شورای عالی آموزش و پرورش این کتاب توسط آموزگار پایه و طی سه جلسه در هفته تدریس می‌شود.

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

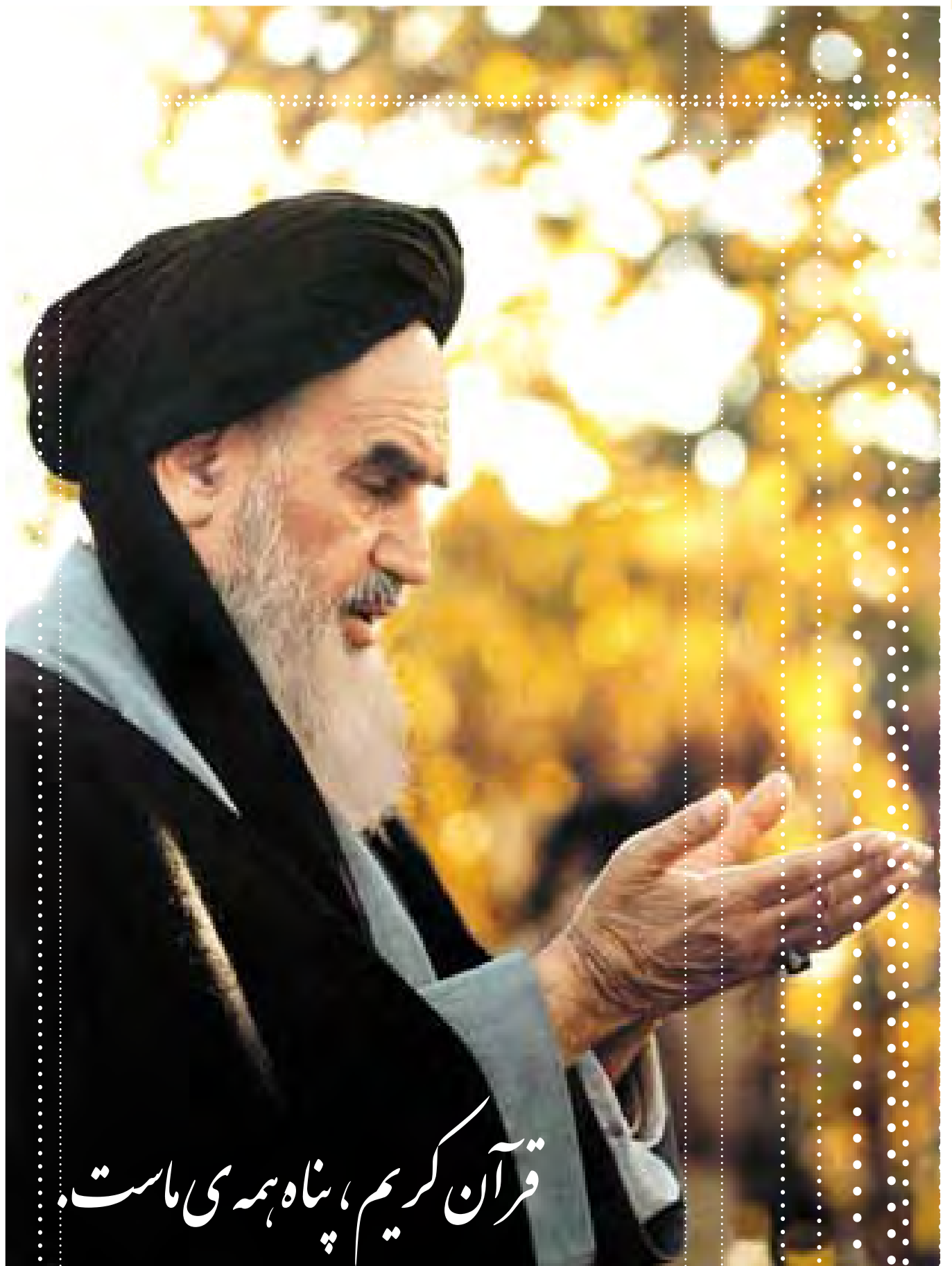

نام کتاب :	آموزش قرآن - ششم دبستان - ۱۶۰۱۱
پدیدآورنده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :	ابوالفضل انوشه پور، مسعود تهرانی فرجاد، الهه ستوده، غلامعباس سرشور خراسانی، منصوره سیدصالحی، سیدمهدی سیف، حسن فلاح، رضا نباتی، مسعود وکیل، حمید محمدی و سعید خدائیان با همکاری: مجتبی قدیگی، محمد قدوسی و امیر هوشنگ مهاجرانی (اعضای گروه تألیف) - معصومه فرحوش (کارشناس برنامه درسی) - طیبه حمزه بیگی (کارشناس آموزش دوره‌ی ابتدایی) - محمدکاظم بهنیا (ویراستار)
مدیریت آماده‌سازی هنری :	اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی :	احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) - محمد عباسی (طراح گرافیک و صفحه‌آرا) - نفیسه شهدادی، گلنار ثروتیان، گلرخ محتاج الفضل، یاسمین ثروتیان، عاطفه ملکی جو، مرتضی یزدانی دینانی و آتنا شمس اسفندآبادی (تصویرگران) - حمیدرضا سلیمانی (طراح جلد) - کامران انصاری (طراح خط رایانه‌ای) - فاطمه باقری مهر، زهرا ایمانی نصر، حسین چراغی، سیما لطفی، فریبا سیر، حمید ثابت کلاچاهی و ناهید خیام‌باشی (امور آماده‌سازی)
نشانی سازمان :	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
ناشر :	شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی ابعلی، پلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۱۱۱۵۵-۴۹۷۹
چاپخانه :	شرکت افست «سهامی عام» (www.offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ :	چاپ سیزدهم ۱۴۰۳
برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.com یا www.irtextbook.com مراجعه نمایید.	

کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به‌صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۳-۶۷-۲۰۵-۹۶۴-۹۷۸-۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۰۶۷-۳ ISBN 978-964-05-2067-3

قرآن کریم، پناه همه می ماست.

پیشگفتار

سخنی با والدین محترم
سخنی با آموزگاران گرامی

درس اوّل

۲-۳ یادآوری
۴-۵ نماز در قرآن، سورهی انفال، آیات ۱ تا ۴
۶-۷ سورهی نساء، آیات ۱۰۳ تا ۱۰۵
۸ وقت نماز

درس دوم

۹-۱۰ سورهی بقره، آیهی ۱۷۷
۱۱-۱۲ سورهی حُجُرَات، آیات ۱ تا ۳
۱۳ حتّی یک وجب خاک

درس سوم

۱۴-۱۶ سورهی حُجُرَات، آیات ۱۰ و ۱۱
۱۷ سورهی حُجُرَات، آیات ۱۲ و ۱۳
۱۸ مؤمنان برادرند

درس چهارم

۱۹-۲۱ سورهی حُجُرَات، آیات ۱۵ تا ۱۸
۲۲ سورهی ق، آیات ۱ تا ۸
۲۳ ملاک برتری

درس پنجم

۲۴-۲۶ سورهی ذاریات، آیات ۱۵ تا ۲۳
۲۷ سورهی ذاریات، آیات ۴۷ تا ۵۴
۲۸ گسترش آسمان
۲۹-۳۰ یادآوری ۱

درس ششم

۳۱-۳۳ سورهی ذاریات، آیات ۵۵ تا ۶۰
۳۴ سورهی طور، آیات ۱۷ تا ۲۱
۳۵ همیشه در تپش

درس هفتم

۳۶-۳۸ سورهی الرَّحْمَن، آیات ۱ تا ۱۳
۳۹ سورهی الرَّحْمَن، آیات ۱۴ تا ۲۵
۴۰ نظم در آفرینش

۴۱-۴۳	سورهی الرَّحْمٰن، آیات ۲۶ تا ۳۴	درس هشتم
۴۴	سورهی وَاقِعَه، آیات ۱ تا ۱۲	
۴۵	مردان پارسی	
۴۶-۴۸	سورهی وَاقِعَه، آیات ۶۳ تا ۷۴	درس نهم
۴۹	سورهی حَدید، آیات ۱ تا ۵	
۵۰	آب و آبادانی	
۵۱-۵۳	سورهی حَدید، آیات ۶ تا ۹	درس دهم
۵۴	سورهی حَدید، آیات ۱۶ تا ۱۸	
۵۵-۵۶	تولد دی دیگر	
۵۷-۶۱	یادآوری ۲	
۶۲-۶۴	سورهی حَدید، آیات ۲۵ و ۲۶	درس یازدهم
۶۵	سورهی مُجَادِلَه، آیات ۱۱ تا ۱۳	
۶۶	مادر فلزات	
۶۷-۶۹	سورهی مُجَادِلَه، آیات ۲۰ تا ۲۲	درس دوازدهم
۷۰	سورهی حَشْر، آیات ۱۸ تا ۲۱	
۷۱	حزب الله پیروز است.	
۷۲-۷۴	سورهی حَشْر، آیات ۲۲ تا ۲۴	درس سیزدهم
۷۵	سورهی صَف، آیات ۱ تا ۵	
۷۶	خدای تصویرگر	
۷۷-۷۹	سورهی صَف، آیات ۶ تا ۹	درس چهاردهم
۸۰	سورهی صَف، آیات ۱۰ تا ۱۳	
۸۱	همه تسبیح گوی او	
۸۲	یادآوری ۳	
۸۳	دعای ختم قرآن	
۸۴-۹۶	قرآن در تابستان	درس آخر
	سوره‌های مُطَفِّفین، نازعات و شعار هفته (پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی)	
۹۷-۹۹	فهرست کلمه‌های ترجمه شده	

نام و نام خانوادگی :

نام کلاس :

نام مدرسه :

نام معلم :

نشانی مدرسه :

دانش آموزان عزیز

سعی کنیم همه ی کتاب های درسی خود به ویژه کتاب آموزش قرآن را که حاوی آیات نورانی قرآن کریم است به خوبی نگهداری کنیم و در رعایت پاکیزگی و احترام به آن بکوشیم. همچنین خوب است در زنگ قرآن، همیشه با وضو باشیم.

همکاران عزیز و دانش آموزان گرامی

این کتاب به وسیله ی رمزینه های سریع پاسخ، تدریس می شود. استفاده از قرائت الگو در خارج از کلاس با هماهنگی معلم درس قرآن نیز توصیه می شود؛ دانش آموزان عزیز می توانند با همکاری معلم محترم، نسبت به دریافت قرائت الگو از طریق شبکه ی ملی مدارس (رشد) به نشانی Roshd.ir اقدام کنند.

پیشگفتار

سخنی با والدین محترم

حضرت امام صادق علیه السلام :

قرآن، عهد خدا با خلقش است؛ پس سزاوار است که هر مسلمانی،
در این پیمان الهی بنگرد و هر روز، پنجاه آیه از آن را بخواند.

اصول کافی، کتاب فضل القرآن

پدر و مادرگرامی!

فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را برعهده‌ی پدر و مادر گذاشته است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خود را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. همه‌ی ما باید با پذیرش امر خطیر تعلیم و تربیت فرزندمان، این بار امانت را به سلامت به سر منزل مقصود برسانیم تا ان شاء الله از این غنچه‌های بهشتی، باغ‌ها و بوستان‌های پرطراوتی که مظهر رحمت و خیر خداوند است، پدید آید.

قرآن کلام و پیام خدا، میزان حق و باطل، دستورالعمل زندگی و رحمت حق برای همه‌ی جهانیان است. آموزش و پرورش برنامه‌ای منظم تدوین کرده است تا همه‌ی دانش‌آموزان به یادگیری قرآن علاقه‌مند شوند و بتوانند قرآن را روان و زیبا بخوانند؛ به تدریج معنای کلام خداوند را درک کنند و با تلاوت روزانه‌ی آن، همیشه با قرآن مانوس باشند و خود را در پناه هدایت خداوند قرار دهند.

انتظار ما از شما اولیای گرامی

- ۱- همان‌طور که همه‌ی ما خواندن نماز و گرفتن روزه را به‌صورت عملی از پدر و مادر خود آموخته‌ایم، کودکان ما نیز خواندن قرآن و نماز را از ما می‌آموزند. ما نیز می‌توانیم با خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، **الگوی شایسته‌ای** برای کودک خود باشیم.
- ۲- از فرزندتان بخواهید آیات و جمله‌های قرآنی هر درس را از روی کتاب برای شما بخواند. اگر فرزند شما در خواندن کلمه‌ها، اشتباهی داشت از او بخواهید که دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباهش پی ببرد و آن را اصلاح کند.
- ۳- کتاب گویا یا نرم‌افزار آموزش قرآن پایه‌ی ششم را برای فرزند خود تهیه کنید.
- ۴- در هر درس، یکی از جمله‌های زیبا، کوتاه و حکمت‌آمیز قرآن به نام پیام قرآنی آمده است. حفظ پیام‌های قرآنی و ترجمه‌ی آنها الزامی نیست ولی اگر فرزند شما به حفظ این پیام‌ها علاقه‌مند است، او را به این کار تشویق کنید تا به تدریج آنها را سرلوحه‌ی زندگی خویش قرار دهد. در ضمن حفظ پیام‌ها، او را برای شرکت در مسابقات قرآن نیز آماده می‌کند.
- ۵- از فرزندتان بخواهید داستان‌های کتاب را از روی کتاب و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند.
- ۶- برخی از آیات دروس به‌طور نسبتاً ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و دانش‌آموزان موظف نیستند ترجمه‌ی این آیات و همچنین مفاهیمی را که در بخش «کار در کلاس» هر درس آمده است، حفظ کنند و نباید در ارزش‌یابی پایانی از این‌گونه ترجمه‌ها و مفاهیم پرسش شود. بدیهی است در صورتی که فرزند شما به یادگیری این مطالب علاقه نشان داد، یاری و تشویق او بسیار مفید است.
- ۷- فرزند خود را به حفظ سوره‌های کوتاه بخش قرآن در تابستان تشویق کنید. در این زمینه می‌توانید از رمزینة‌های سریع پاسخ استفاده نمایید. به این امید که فرزند شما در آینده، انسانی باایمان، بنده‌ی خالص خدا، خدمتگزار مردم و باقیات الصالحات برای همه‌ی ما باشد.

ان شاء الله

سخنی با آموزگاران گرامی

پیامبر اعظم اسلام صلی الله علیه و آله :

همه‌ی موجودات عالم حتی ماهی دریا برای کسی که قرآن را یاد می‌دهد
و کسی که قرآن را یاد می‌گیرد، از خدا طلب آموزش می‌کنند.

مُستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۳۵

آموزگار عزیز!

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، مهم‌ترین مسائل مربوط به آموزش این کتاب به شرح زیر است.
توجه و عمل به این امور، ضامن موفقیت بیشتر شماست. خوب است تفصیل این مطالب را در کتاب راهنمای معلم مطالعه کنید.

اهم اهداف مورد انتظار

هر چند تقویت علاقه‌ی دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم و یادگیری آن، مهم‌ترین هدف درس قرآن است و به همین منظور محتوای آموزش از تنوع برخوردار است ولی انتظار می‌رود دانش‌آموزان در پایان سال تحصیلی، به‌طور خاص به توانایی‌های زیر دست یابند :

- ۱- آیات جلسه‌ی اول هر درس را به‌صورت روان و معمولی جمله‌خوانی می‌کنند.
  - ۲- آیات قرآنی کتاب درسی و مصحف آموزشی را به صورت صحیح و شمرده جمله‌خوانی می‌کنند.
  - ۳- پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب می‌خوانند و می‌توانند مفهوم آن را به زبان ساده توضیح دهند یا برخی از مصادیق آن را بیان کنند.
- هر دانش‌آموز با توانایی‌های فوق، حدّاکثر رتبه را کسب می‌کند. بدیهی است بسیاری از دانش‌آموزان بیشتر از این، توفیق خواهند داشت. تفصیل این بخش نیز در کتاب راهنمای معلم آمده است.
- مراحل تدریس :** هر درس، طیّ چهار جلسه، تدریس، تمرین و پرسش می‌شود.

جلسه‌ی اول

خواندن قرآن

- الف) خواندن در گروه :** شامل پیش‌خوانی فردی و خواندن فرد برای دوستان خود در گروه است.
- ب) خواندن برای کلاس :** با انتخاب معلم، هر دانش‌آموز یک جمله از آیات را برای کلاس می‌خواند.
- دو نکته**

❖ سعی شود در هر جلسه هر یک از دانش‌آموزان، حدّاقل یک جمله از آیات درس را بخوانند.

❖ مهم‌ترین امر در این مرحله، تشخیص و رفع اشکالات روخوانی دانش‌آموزان است. معلم از قبل باید آمادگی و توانایی لازم را برای این امر کسب کرده باشد.

در پایان جلسه، انجام تکالیف این بخش در خانه یادآوری می‌شود.

جلسه‌ی دوم

دانش‌آموزان، قرائت آیات درس را گوش می‌کنند و با نشان دادن خط، همراه با آن می‌خوانند.
پرسش و ارزش‌یابی: معلم با پرسش از دانش‌آموزان، توانایی آنها را در خواندن آیات درس ارزیابی می‌کند.

هدف از ارائه‌ی پیام‌های قرآنی، کسب مهارت تفکر در آیات قرآن کریم است. مراحل آموزش پیام‌های قرآنی به شرح زیر است:

الف) خواندن پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن توسط چند دانش‌آموز

ب) گفت‌وگوی دانش‌آموزان با دوستان هم‌گروه خود درباره‌ی مفهوم پیام با استفاده از تصاویر

ج) ارائه‌ی نظر دانش‌آموزان درباره‌ی مفهوم و مصادیق پیام در زندگی خود برای کلاس

تبصره: گاهی پیام قرآنی، دارای کلمه‌ها و ترکیب‌هایی است که باید معنا شود. از دانش‌آموزان بخواهید که با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و پیام قرآنی، معنای کلمه‌ها و ترکیب‌هایی را که مشخص شده است، پیدا کنند. در صورتی که این کلمه‌ها، هم‌خانواده‌ی آشنا و رایج در زبان فارسی دارند از دانش‌آموزان بخواهید آنها را بیان کنند.

خوب است دانش‌آموزان در آغاز هر زنگ، هم‌زمان با ورود معلم به کلاس، پیام قرآنی را به صورت دسته‌جمعی بخوانند.

به منظور فراهم آوردن زمینه‌ی درک و فهم تدریجی جمله‌های ساده و کوتاه قرآن در هر درس، بخشی به عنوان «کار در کلاس» در نظر گرفته شده است. این بخش به روش یادگیری مشارکتی و به صورت گروهی توسط دانش‌آموزان انجام می‌شود. ایشان در کلاس ابتدا هر تمرین را در کتاب خود انجام می‌دهند. آن‌گاه معلم پاسخ هر سطر را از یک گروه می‌پرسد؛ اگر پاسخ نادرست بود،

گروه دیگر جواب می‌دهد تا به‌طور غیرمستقیم دانش‌آموزان به نادرستی پاسخ اول پی ببرند.

انجام دادن تمرین‌های «کار در کلاس» الزامی است، ولی فراگیری مطالب این بخش توسط دانش‌آموزان می‌تواند به عنوان فعالیت‌های آزاد خارج از کلاس در ارزش‌یابی مستمر دانش‌آموزان منظور شود و عدم یادگیری آنها نباید در ارزش‌یابی مستمر یا پایانی به کسر نمره و امتیاز از دانش‌آموزان منجر گردد.

در پایان جلسه انجام تکالیف این بخش در خانه یادآوری می‌شود.

جلسه سوم

مانند جلسه اول طی دو مرحله زیر تدریس و تمرین می‌شود:

الف) خواندن در گروه: پیش‌خوانی فردی و خواندن فرد برای دوستان خود در گروه

ب) خواندن برای کلاس

یک نکته

زیر برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها خط کشیده شده است. بسیاری از این کلمه‌ها در فارسی و قرآن به یک معنا هستند و یا دانش‌آموزان با این کلمه‌ها، آشنایی اجمالی دارند. معنای آنها را از دانش‌آموزان پرسید؛ این بخش امتیاز منفی ندارد.

در پایان جلسه انجام تکالیف این بخش در خانه تذکر داده شود.

جلسه‌ی چهارم

خواندن
از روی قرآن کامل

به منظور آشنایی بیشتر دانش‌آموزان با قرآن کامل، احساس توانایی و اعتماد به نفس در خواندن آن و تحقق هدف آموزش قرآن در دوره‌ی ابتدایی، جلسه‌ی چهارم هر درس به آوردن قرآن کامل به کلاس و خواندن از روی آن اختصاص یافته است. این تمرین طیّ مراحل زیر انجام می‌شود:

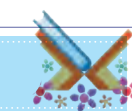
- ۱- پس از آوردن قرآن کامل، هر میز حداقل یک جلد قرآن در اختیار داشته باشد.
- ۲- یک صفحه از قرآن کریم را به‌طور تصادفی انتخاب کنید.
- ۳- دانش‌آموزان هر میز در ظرف چند دقیقه، آیات صفحه را برای یکدیگر به‌صورت جمله به جمله می‌خوانند.
- ۴- چند نفر از دانش‌آموزان هر کدام یک جمله از آن صفحه را برای کلاس می‌خوانند. معلّم ضمن تشویق دانش‌آموزان نسبت به موفقیت‌های کسب‌شده، اشکالات روخوانی آنها را به روش صحیح برطرف می‌کند.

یک نکته
از هزاران

در این قسمت یکی از نکات جالب و قابل توجه قرآن کریم در قالب‌ها و شکل‌های متنوعی آمده است. معلّم با توجه به وضعیت و امکانات کلاس، این مطالب را به شیوه‌ای جذاب، ارائه می‌کند.

حفظ قرآن

برخی از آیات و جمله‌های قرآنی برای حفظ توصیه شده‌اند، دانش‌آموزان را به حفظ این جمله‌ها تشویق کنید. از این بخش ارزش‌یابی پایانی به عمل نمی‌آید، بلکه صرفاً رتبه یا امتیاز تشویقی دارد.

در پایان جلسه انجام تکالیف این بخش در خانه تذکر و یادآوری می‌شود.

درس آخر (قرآن در تابستان): این بخش از کتاب، تنها برای فصل تابستان نیست؛ بلکه در طول سال تحصیلی نیز با هدف تعمیم مهارت روخوانی و روان خوانی (حفظ اجمالی) قرآن کریم به این بخش مراجعه می‌شود. علاوه بر آن، هر یک از صفحات این بخش برای یک هفته از تابستان در نظر گرفته شده است. هر دانش آموز می‌تواند ضمن تلاوت این صفحه، از رمزینده‌های سریع پاسخ نیز برای انس بیشتر با قرآن کریم استفاده کند.

رفع اشکالات روخوانی

شرط اولیه‌ی رفع اشکالات روخوانی دانش‌آموزان، تسلط معلم به خواندن قرآن کریم و تشخیص اشتباهات است. امید است همه‌ی معلمان واجد این توانایی و تسلط باشند. در غیر این صورت، ضروری است پیش از تدریس، این تسلط حداقل در مورد آیات درس حاصل شود.

هرگاه دانش‌آموزی کلمه یا جمله‌ای را اشتباه خواند به شیوه‌ی زیر عمل می‌شود:

صبر می‌کنیم تا آن دانش‌آموز به پایان جمله (معمولاً محلّ وقف) برسد. ضمن تشویق اولیه، از او می‌خواهیم با آرامش و دقت بیشتر در حرکات، حروف و اتصالات، اشتباه خود را بیابد و تصحیح کند.

انتظار می‌رود اشکالات اغلب دانش‌آموزان توسط خودشان در همین مرحله برطرف شود. در غیر این صورت، معلم باید با توجه به توانایی کلی آن دانش‌آموز، میزان و نوع اشکال، یکی از روش‌های زیر را با تشخیص خود به کار گیرد:

- ۱- معلم هر دو حالت صحیح و غلط آن کلمه یا جمله را می‌خواند و سپس از همان دانش‌آموز سؤال می‌کند که کدام یک صحیح است.
- ۲- معلم کلمه یا جمله‌ی مورد نظر را روی تخته می‌نویسد و با اشاره‌ی صحیح به بخش‌های آن از دانش‌آموزان می‌خواهد آن کلمه یا جمله را به صورت دسته‌جمعی، بخش‌بخش بخوانند.

دو نکته

الف) از بی‌توجهی به رفع اشکال دانش‌آموزان و نیز پافشاری و سخت‌گیری بیجا در این امر پرهیز کنید.

ب) برای آگاهی بیشتر نسبت به سایر روش‌های رفع اشکالات روخوانی به کتاب راهنمای معلم و نیز کتاب مبانی و روش آموزش قرآن در دوره‌ی ابتدایی (کد ۶۰۱۱) و نهج‌القرآن (کد ۱۷۰۱) مراجعه کنید.

پرسش و ارزیابی

به منظور سنجش پیشرفت دانش‌آموزان در آموزش قرآن، همیشه در آغاز هر جلسه، پس از گفت و گو درباره‌ی چگونگی انجام دادن تکالیف خانه‌های نورانی و یادآوری اهمیت خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، آیات جلسه‌ی قبل را از دانش‌آموزان پرسش کنید. از دانش‌آموزان بخواهید آیات دروس را بخوانند و مفهوم پیام‌های قرآنی را بیان کنند.

ارزش‌یابی این درس در چهار سطح خیلی خوب، خوب، قابل قبول و نیازمند آموزش انجام می‌شود.

برای آگاهی از تفصیل نکات فوق، به راهنمای معلم و جدول «اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد» درس قرآن در کتاب راهنمای معلم در ارزش‌یابی توصیفی (کد ۵۳/۵) مراجعه کنید.

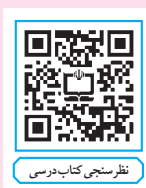
دو تذکر مهم

- ۱- در درس قرآن، هیچ‌گونه پرسش و ارزش‌یابی کتبی به عمل نمی‌آید، آزمون این درس به صورت شفاهی است.
- ۲- به منظور تقویت انس دانش‌آموزان با قرآن کریم، آیات دروس برای دانش‌آموزان ترجمه شده است. دانش‌آموزان موظف به حفظ ترجمه‌ی کلمه‌ها و جمله‌های بخش کار در کلاس نیستند، بنابراین می‌توانید دانش‌آموزانی را که در این زمینه علاقه و توانایی بیشتری از خود نشان می‌دهند به شیوه‌ی مناسب تشویق کنید.

چند توصیه

- ۱- تشویق دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، خواندن آیات دروس شبیه قرائت آن و حفظ پیام‌های قرآنی در صورتی که بدون فشار و اجبار باشد، مناسب و ارزشمند است.
  - ۲- در صورت امکان فایل کتاب گویا را تهیه کنید و در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید.
  - ۳- دانش‌آموزان را به فعالیت‌های جذاب خارج از کلاس تشویق کنید مانند: خواندن آیات درس در خانه در حضور والدین حتی‌الامکان هر روز به مدت چند دقیقه، استماع قرائت آیات درس در خانه، انجام دادن فعالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در مجالس قرآنی (مدرسه‌ی قرآن، مساجد و هیئت‌های مذهبی) و استفاده از برنامه‌های رادیو قرآن و شبکه‌ی قرآن و معارف سیما و ...
  - ۴- توجه کنید دانش‌آموزان باید تمام این فعالیت‌های قرآنی به‌ویژه فعالیت‌های فوق برنامه را با رغبت و علاقه و بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم انجام دهند.
- امید است که خداوند همه‌ی کارهایتان را عبادت محسوب کند و دانش‌آموزان را از باقیات الصالحات شما قرار دهد.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهار نظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن از طریق رمزیننه سریع پاسخ نظرسنجی کتاب درسی ارسال نمایند. پیشاپیش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاسگزاری می‌شود.

فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى ۙ

یادآوری کن، که یادآوری مفید است.
سوره ی اعلیٰ

یادآوری

دانش آموزان عزیز! ورود شما را به کلاس ششم دبستان تبریک می گویم. امیدواریم در سال جدید تحصیلی نیز با توکل بر خدا و با تلاش بیشتر، قرآن کریم را بهتر بیاموزید. سعی کنید هر روز تعدادی از آیات قرآن را بخوانید تا به تدریج با آن انس بگیرید. در این جلسه برای یادآوری آموخته های قبلی، تمرین های زیر را انجام دهید.

تمرین اول: سوره ها، پیام ها و احادیثی را که در تابستان آموخته ای، برای هم کلاسی های خود بخوانید.

تمرین دوم: با دقت در حروف ناخوانا، این جمله های قرآنی را بخوانید.

- «ی» زیر الف کوچک (ی)

۱- وَ أَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى
۲- أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ

- «ی» بعد از تنوین فتحه (ئ ی)

۱- يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا
۲- قَالُوا سَمِعْنَا فَتَىٰ يَذُكُرُهُمْ

- «الف» بعد از واو آخر (وا)

۱- وَ لِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِمَّا عَمِلُوا
۲- وَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ

تمرین سوم: این جمله های قرآنی را با دقت در حروف ناخوانای زیر همزه بخوانید.

- «و» پایه ی همزه (ؤ)

۱- رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا
۲- الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ
۳- إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ
۴- وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَنْ يَشَاءُ

- «ی» پایه ی همزه (ئ)

۱- وَ هَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا
۲- وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ
۳- وَ مَا يُبْدِيهِ الْبَاطِلُ وَ مَا يُعِيدُ
۴- هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ

تمرین چهارم: آیه‌ی ۲۰ سوره‌ی مُزَّمِّل را با رعایت علائم وقف (ج، ز، ط، م) بخوانید و اتصالات آن را مانند نمونه با فلش (↩، ↪) نشان دهید.

سوره‌ی مُزَّمِّل

۱ اِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ اَنَّكَ تَقُوْمُ اَدْنٰی مِنْ ثُلٰثِي الْاَيْلِ

۲ وَنِصْفَهٗ وَثُلٰثَهٗ وَطَآئِفَةٌ مِّنَ الَّذِيْنَ مَعَكَ

۳ وَاللّٰهُ يُقَدِّرُ الْاَيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ اَنْ لَّنْ نُحْصُوْهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ

۴ فَاَقْرءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ اَنْ سَيَكُوْنُ مِنْكُمْ مَّرْضٰی

۵ وَآخَرُوْنَ يَضْرِبُوْنَ فِي الْاَرْضِ يَبْتَغُوْنَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ

۶ وَآخَرُوْنَ يُقَاتِلُوْنَ فِي سَبِيْلِ اللّٰهِ فَاَقْرءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ

۷ وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَآتُوا الزَّكٰوةَ وَاَقْرِضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا

۸ وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوْهُ عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرًا

۹ وَاَعْظَمَ اَجْرًا وَاَسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۰﴾

در خانه، سوره‌ی مُزَّمِّل را از روی قرآن کامل* پیدا کن و آخرین آیه‌ی آن را بخوان.

خانه‌ی نورانی

* در آخر هر قرآن کامل، فهرست سوره‌های قرآن آمده است. برای یافتن هر سوره می‌توانید از این فهرست استفاده کنید.

دانش‌آموزان عزیز! برای آشنایی بیشتر شما با قرآن کریم، برخی از آیات کتاب درسی ترجمه شده است. این ترجمه‌ها شما را با فهم تدریجی قرآن کریم آشنا می‌کند. به یاد داشته باشید نیازی به حفظ ترجمه‌ی این آیات نیست.

خواندن قرآن | صغری ۱۷۷ قرآن کامل |

«نماز در قرآن»

در سال‌های قبل با برخی از آیات قرآن درباره‌ی اهمیت و جایگاه نماز آشنا شده‌اید؛ در آیات ۱ تا ۴ سوره‌ی انفال نیز به این موضوع اشاره شده است. این آیات را بخوانید و به ترجمه‌ی آنها توجه کنید.

سوره‌ی انفال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ

ای پیامبر! درباره‌ی اموال عمومی از تو می‌پرسند. بگو این اموال، متعلق به خدا و پیامبر است

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ

پس خدا را در نظر بگیرید و اختلافات خود را اصلاح کنید و از خدا و پیامبرش اطاعت کنید

إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ

اگر ایمان دارید. آری، مؤمنان واقعی کسانی هستند که اگر یاد خدا شود،

وَجَلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا

دل‌هایشان می‌لرزد و اگر آیات خدا برایشان خوانده شود ایمانشان را می‌افزاید

وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ

و فقط بر پروردگارشان توکل می‌کنند همان کسانی که نماز را به پا می‌دارند

وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

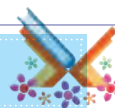
و از نعمت‌هایی که به آنان داده‌ایم، می‌بخشند. این اشخاص، مؤمنان حقیقی هستند

لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾

آنان در نزد پروردگارشان، مقام بالایی دارند و از آمرزش و روزی ارزشمندی برخوردارند.

آیه‌ی دوم سوره‌ی انفال را جمله به جمله همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

کار در کلاس

دانش آموزان عزیز! تمرین‌های «کار در کلاس» را به کمک هم کلاسی‌های خود و با استفاده از ترجمه‌های آیات درس و دانسته‌های قبلی خود انجام دهید. در صورت نیاز می‌توانید به فهرست کلمه‌های پایان کتاب نیز مراجعه کنید.

تمرین اول: معنای این کلمه‌های قرآنی را روبه‌روی آنها بنویسید.

مُؤْمِنُونَ : ...   قُلُوبٌ : ...   صَلَاةٌ : ...   رِزْقٌ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- يُقِيمُونَ : انفاق می‌کنند   برپا می‌دارند

۲- يُنْفِقُونَ : انفاق می‌کنند   برپا می‌دارند

تمرین سوم: آیه‌ی ۳ سوره‌ی بقره را بخوانید و ترجمه‌ی آن را کامل کنید.

۱- الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ

... ایمان می‌آورند به ... و ... را

۲- وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۳

و از آنچه به آنها روزی دادیم، ...

آیات نماز در قرآن را بخوان و درباره‌ی آیه‌ی ۳ با خانواده‌ی خود گفت و گو کن.

خانمی نورانی

سوره‌ی نساء

فَإِذَا قُضِيَتْ الصَّلَاةُ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا

وَعَلَى جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأَنَّكُمْ فَاقِيمُوا الصَّلَاةَ

إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ

فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ

مَا لَا يَرْجُونَ ط وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ

بِمَا أَرْنَكَ اللَّهُ ع وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

آیات این صفحه را به صورت جمله به جمله همراه با قرائت الگو (رمزینه سریع پاسخ) بخوان.

خانه‌ی نورانی

پیام قرآنی

إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا ۱۰۳

قطعا نماز برای مؤمنان حکمی واجب است که در زمان‌های معین انجام می‌شود.

سوره نساء

به کمک تصویر با دوستان خود درباره‌ی اهمیت خواندن نماز و وقت آن گفت‌وگو کنید.

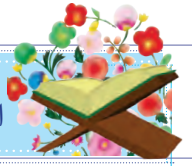

فعالیت ۱- این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

فعالیت ۲- آیه‌ی ۱۰۳ سوره نساء را بخوان و بگو کلمه‌ی «صلاة» چند بار در این آیه آمده است؟

خواندن
از روی قرآن کامل

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

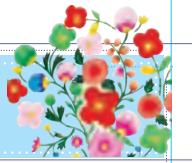
سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

انس با قرآن کریم (استان تهران، شهرری، حرم امام خمینی)

وقت نماز

یک نکته
از هزاران

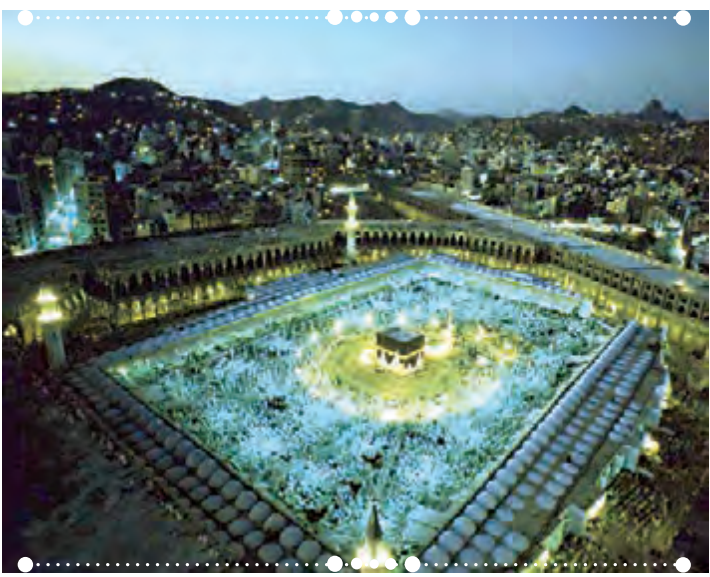

وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا
و با حمد و ستایش، پروردگارت را قبل از طلوع و غروب خورشید

وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ
و در برخی از ساعات شب و روز نیز خدا را تسبیح کن

لَعَلَّكَ تَرْضَى ۱۳۰
تا راضی و خشنود گردی.

سوره ی طه

فعالیت: آیات ۱ تا ۹ سوره ی مطففین را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

در ادامه ی آیات درس، آیات ۱۰۶ تا ۱۱۳ سوره ی نساء را از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

سوره بقره

۱ لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ

| نیکی فقط این نیست که روی خود را بچرخانید | به سمت مشرق | و مغرب

۲ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ

| ولی نیکوکار کسی است که ایمان دارد به خدا | و روز قیامت | و ملائکه

۳ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ

| و کتاب آسمانی | و پیامبران | و مالی را که دوستش دارد، می‌بخشد | به نزدیکان

۴ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ

| و یتیمان | و بینوایان | و در راه ماندگان | و درخواست‌کنندگان | و برای آزادی بندگان

۵ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ

| و نماز را برپا می‌دارد | و زکات می‌دهد | و کسانی که به پیمانشان وفا می‌کنند،

۶ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ

| وقتی عهد می‌کنند | و اشخاص شکیب در هنگام سختی‌ها | و فقر | و هنگام جنگ

۷ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

| آنها کسانی هستند که صداقت دارند | و آنها هستند که واقعاً تقوا دارند.

قرائت آیات درس را با استفاده از رمزینه سریع پاسخ گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

خانمی نورانی

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردرکلاس

تمرین اول : معنای کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

بَرّ : ... عَهْد : ...

تمرین دوم : معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- اَقَامَ : داده است برپا می‌دارد

۲- آتَ : می‌دهد برپا داشته است

تمرین سوم : جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- وَ اَقَامَ الصَّلَاةَ وَ اَتَى الزَّكَاةَ

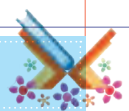
و ... .. را و ... زکات را

۲- وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُوا ﴿۱۷۲﴾

و وفاکنندگان به ... شان آن‌گاه که پیمان بندند.

سوره‌ی بقره

حفظ قرآن

سطر دوم از تمرین سوم را از حفظ بخوانید.

جمله‌های قرآنی این جلسه را همراه با قرائت الگو (رمزبند سریع پاسخ) بخوان و بگو کدام یک از این جمله‌ها با پیام قرآنی درس اول ارتباط دارد.

خانه‌ی نورانی

سوره‌ی حُجُرَات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱
۲ یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا لَا تُقَدِّمُوْا بَیْنَ یَدِیْ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهِۦ

۳ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ سَمِیْعٌ عَلِیْمٌ ﴿۱﴾ یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا

۴ لَا تَرْفَعُوْا اَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِیِّ وَلَا تَجْهَرُوْا لَهُ

۵ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ اَنْ تَحْبَطَ اَعْمَالُكُمْ

۶ وَاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُوْنَ ﴿۲﴾ اِنَّ الَّذِیْنَ یَغْضُوْنَ اَصْوَاتَهُمْ

۷ عِنْدَ رَسُوْلِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ الَّذِیْنَ اَمْتَحَنَ اللّٰهُ قُلُوْبَهُمْ

۸ لِلتَّقْوٰی لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَّاَجْرٌ عَظِیْمٌ ﴿۳﴾

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ﴿١﴾

(ای پیامبر، قطعاً ما پیروزی چشمگیر و بزرگی نصیب تو کردیم.)

فَتْح: پیروزی

سوره ی فتح

با توجه به این دو تصویر درباره ی یاری رساندن خداوند به رزمندگان اسلام، گفت و گو کنید.

آزاد سازی خرمشهر

فتح مکه

فعالیت: این پیام قرآنی را از حفظ بخوانید.

برای پیروزی بر دشمنان، چه کارهایی را باید انجام دهیم؟ در این مورد با اعضای خانواده ی خود صحبت کن.

خانم های نورانی

انس با قرآن در جبهه

شهید غلامحسین تازه عصاره، استان خوزستان، شهر مقاوم دزفول

خواندن
از روی قرآن کامل

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید. سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

حتی یک وجب خاک

یک نکته
از هزاران

صدام با تحریک و حمایت دشمنان انقلاب اسلامی با همه ی قوای خود در ۳۱ شهریورماه ۱۳۵۹ به ایران حمله کرد. این جنگ تحمیلی هشت سال به طول انجامید. در این مدت، رزمندگان جان برکف ایران بیش از ۱۰۰ عملیات بزرگ را علیه دشمن متجاوز، برنامه ریزی و اجرا کردند. در چند سده ی اخیر، این تنها جنگی بود که دشمن نتوانست حتی یک وجب از خاک ایران عزیزمان را به چنگ آورد. در حماسه ی دفاع مقدّس، نام عملیات های زیر، برگرفته از آیات قرآن یا نام برخی از سوره های قرآن کریم بود.

ردیف	نام عملیات	تاریخ	توضیحات
۱	نصر (۱ تا ۷)	دی ۵۹ تا مرداد ۶۶	۷ عملیات به نام سوره ی نصر
۲	فتح (۱ تا ۹)	خرداد ۶۰ تا مرداد ۶۶	۹ عملیات به نام سوره ی فتح
۳	لا اله الا الله، محمد رسول الله	آذر ۶۰	ابتدای آیه ی ۲۹ سوره ی فتح
۴	مطلع الفجر	آذر ۶۰	از آیه ی آخر سوره ی قدر
۵	فتح المبین	نوروز ۶۱	آخر آیه ی ۱ سوره ی فتح
۶	والفجر (۱ تا ۱۰)	فروردین ۶۲ تا اسفند ۶۶	۱۰ عملیات به نام سوره ی فجر
۷	رمضان	تیر ۶۱	ابتدای آیه ی ۱۸۵ سوره ی بقره
۸	بدر	اسفند ۶۳	از آیه ی ۱۲۳ سوره ی آل عمران
۹	انصار	مهر ۶۵	از آیه ی ۱۴ سوره ی صف
۱۰	مرصاد	مرداد ۶۷	از آیه ی ۱۴ سوره ی فجر

فعالیت: آیات ۱۰ تا ۱۷ سوره ی مطفّین را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

در ادامه ی آیات درس، از آیه ی ۱۶ تا ۲۳ سوره ی فتح را از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

خانه ی نورانی

سوره حُجُرَات

۱ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ ۚ

مؤمنان با هم برادرند | پس بین دو برادر خود، صلح و آشتی برقرار کنید

۲ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۱۰﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

و خدا را در نظر بگیرید | تا مورد رحمت او قرار بگیرید. | ای کسانی که ایمان آورده‌اید

۳ لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ ۚ

مبادا گروهی، گروه دیگر را مسخره کند | چه بسا آن گروه دیگر، بهتر از مسخره کنندگان باشند

۴ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ ۚ

و زنان هم یکدیگر را مسخره نکنند | شاید آنها که مسخره می‌شوند، بهتر از مسخره کنندگان باشند

۵ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ ۚ

و از یکدیگر عیب‌جویی نکنید | و همدیگر را با لقب‌های زشت صدا نزنید

۶ بِئْسَ الْإِسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ ۚ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ

چقدر زشت است، گناه و نافرمانی | بعد از ایمان. | و کسانی که توبه نکنند،

۷ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۱۱﴾

واقعاً ستمکار هستند.

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن، جمله به جمله بخوانی
و به ترجمه‌ی آن توجه کن.

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کارد کلاس

تمرین اول: معنای کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

مُؤْمِنُونَ: ...   الَّذِينَ: ...   قَوْم: ...   خَيْر: ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- اتَّقُوا: توقف کنید   تقوا پیشه کنید

۲- يَا أَيُّهَا: ای   کسانی که

۳- نِسَاء: زنان   مردان

تمرین سوم: جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ

ای ... جهاد کن با ... و ...

۲- وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۲۳۳

و ... خدا را... و بدانید که ... به آنچه عمل می‌کنید ... است.

۳- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ

... پیامبر ... به همسرانت و دخترانت و ... مؤمنان

يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ

که با چادر یا پوشش بلند، خود را بپوشانند.

سوره‌ی توبه، آیه‌ی ۷۳

سوره‌ی بقره

سوره‌ی احزاب، آیه‌ی ۵۹

آیات این جلسه را با توجه به معنا، بخوان.

خانمی نورانی

وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ
از هم عیب جویی نکنید؛

وَلَا تَنَابَزُوا بِاللِّقَابِ
و یکدیگر را با لقب ناپسند صدا نزنید.

سوره ی حُجرات، آیه ی ...

به کمک شعر و تصویر با دوستان خود درباره ی پیام قرآنی گفت و گو کنید.

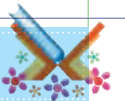
سیر یک روز طغنه زد به پیاز
گفت از عیب خویش بی خبری
خویشتن بی سبب بزرگ مکن
در خود، آن به، که نیک تر نگری
که تو مسکین چقدر بد بویی
زان ره، از خلق عیب می جویی
تو هم از ساکنان این کوی
اول آن به، که عیب خود گویی

پروین اعتصامی

پیام قرآنی این صفحه را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

حفظ قرآن

با کسانی که از دیگران عیب جویی می کنند و به آنها لقب ناپسند می دهند، خوب است چگونه رفتار کنیم؟

سوره ی حُجرات

۱ یٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اجْتَنِبُوْا كَثِيْرًا مِّنَ الظَّنِّ

۲ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ اِثْمٌ وَّلَا تَجَسَّسُوْا وَلَا يَغْتَبَ

۳ بَعْضُكُمْ بَعْضًا اِيْحِبُّ اَحَدُكُمْ اَنْ يَّأْكُلَ لَحْمَ اَخِيْهِ مَيِّتًا

۴ فَكْرِهْتُمْوْهُ وَاَتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۲﴾

۵ یٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنٰكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَّاُنْثٰی

۶ وَجَعَلْنٰكُمْ شُعُوْبًا وَّقَبَاۤئِلَ لِتَعَارَفُوْۤا اِنَّ اَكْرَمَكُمْ

۷ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰیكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ خَبِيْرٌ ﴿۱۳﴾

انس با قرآن کریم در استان فارس، شهرستان داراب

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

حج، نماد برادری و وحدت مسلمانان جهان

مؤمنان برادرند

یک نکته
از هزاران

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

مؤمنان برادران یکدیگرند

سوره حجرات، آیه ۱۰

امام علی علیه السلام: با همه‌ی مردم مهربان باش،

زیرا آنها یا برادران دینی تو هستند، یا انسان‌هایی هستند که در آفرینش با تو یکسان‌اند.^۱

فعالیت: آیات ۱ تا ۱۷ سوره مطفین را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

۱- صفحه‌ی دوم سوره **حُجُرَات** را از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

۲- پیام یک نکته از هزاران این صفحه را از حفظ بخوان.

خانم‌های نورانی

سوره حُجرات

۱ | إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا

| مؤمنان واقعی، | کسانی هستند که به خدا و پیامبرش ایمان آوردند | و دیگر شک نکردند |

۲ | وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ

| و جهاد نمودند با اموالشان | و جان هایشان | در راه خدا. | آنها هستند، |

۳ | هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ أَتَعْلَمُونَ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ

| که واقعاً راستگویند. | بگو: آیا می‌خواهید خدا را از دین خود باخبر کنید | با اینکه خدا می‌داند |

۴ | مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾

| هر چه را در آسمان‌هاست | و هر چه را در زمین است | و خداوند به هر چیزی داناست |

۵ | يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمُ

| بر تو منت می‌گذارند | که اسلام آورده‌اند | بگو: به خاطر اسلام آوردن خود بر من منت نگذارید، |

۶ | بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَيْتُمُ لِلْإِيمَانِ

| بلکه خدا بر شما منت می‌گذارد | که به راه ایمان هدایت‌تان کرده است |

۷ | إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ

| البته اگر (در ادعای خود) راستگو هستید | به راستی خدا می‌داند، مسائل پنهان آسمان‌ها، |

۸ | وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا تَعْمَلُونَ

| و زمین را | و خداوند به کارهایی که انجام می‌دهید بیناست. |

قرائت آیات درس را گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردرکلاس

تمرین اول: معنای کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

غَيْبٌ : ...   بَصِيرٌ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- إِنَّ : قطعاً   شاید
- ۲- يَعْلَمُ : می‌داند   می‌دانی
- ۳- تَعْمَلُونَ : عمل کردید   عمل می‌کنید

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

... خدا ... و ...

۲- وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۸﴾

و ... به آنچه ... است.

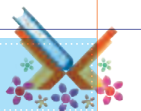
۳- إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۷۴﴾

... و شما نمی‌دانید.

سوره‌ی حجرات

سوره‌ی نحل

حفظ قرآن یکی از جمله‌های این صفحه را از حفظ بخوانید.

با توجه به آیه‌ی ۱۵ سوره‌ی حجرات، مؤمنان چه ویژگی‌هایی دارند؟

خاندانی نورانی

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتَّقَاكُمْ

بهترین شما نزد خدا، با تقواترین شماست.

سوره ی حُجرات، آیه ۱۳

با هم فکری اعضای گروه خود، چند صفت دیگر افراد با تقوا را در جاهای خالی بنویسید.

قرآن خواندن	امانت داری	...	خوش اخلاقی
...	<h2>ان اکرم عند الله اتقاکم</h2>		...
پاکیزگی			پرهیز از اسراف
...			...
سلام کردن	...	غیبت نکردن	...

فعالیت قرآنی ۱- پیام قرآنی را طبق نمونه‌ی بالا اِعراب گذاری کنید.

فعالیت قرآنی ۲- این پیام قرآنی را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

درباره‌ی برترین صفت انسان در نزد خدا با خانواده‌ی خود گفت و گو کن.

سوره ق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ﴿١﴾ بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ

فَقَالَ الْكُفْرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾ أَدَامِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا

ذَلِكَ رَجَعُ بَعِيدٌ ﴿٣﴾ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ

وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ ﴿٤﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ

لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ ﴿٥﴾ أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ

فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾

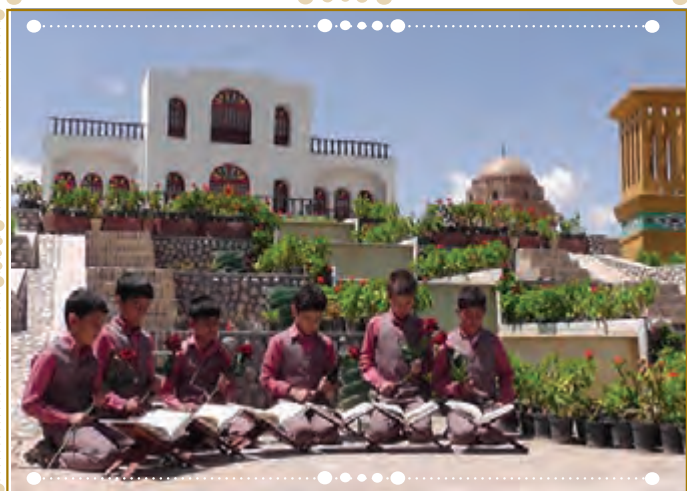
وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا

مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٧﴾ تَبْصِرَةً وَذِكْرَى لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿٨﴾

خواندن
از روی قرآن کامل

انس با قرآن کریم در استان کرمان

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر
میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی
قرآن را باز کنید.

سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر
می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

ملاک برتری

یک نکته
از هزاران

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ

وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا

و شما را از نژادهای مختلف و گروه گروه قرار دادیم، تا یکدیگر را بشناسید.

قطعاً بهترین شما در نزد خدا، باتقواترین شماست؛

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ

سوره‌ی حجرات

آری خدا، دانای آگاه است.

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

فعالیت: آیات ۱۸ تا ۲۸ سوره‌ی مطفین را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

ادامه‌ی آیات درس را تا آیه‌ی ۳۵ سوره‌ی «ق» از روی قرآنی که در خانه دارید،
بخوان.

خانه‌ی نورانی

سوره ذاریات

۱ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾ آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ ﴿١٦﴾

| اشخاص باتقوا، در باغ‌ها و کنار چشمه‌ها هستند. | آنها پذیرای نعمت‌های پروردگارشان هستند

۲ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾ كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ الَّذِينَ

| زیرا قبل از این، (در دنیا) نیکوکار بودند. | آنها اندکی از شب را

۳ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَ بِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾

| می‌خواهیدند. | و در سحرگاهان، از خداوند آمرزش می‌خواستند.

۴ وَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾ وَ فِي الْأَرْضِ

| و در اموالشان، سهم مشخصی برای نیازمندان و محرومان وجود داشت. | و همچنین در زمین

۵ آيَاتٍ لِّلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَ فِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾

| نشانه‌هایی برای اهل یقین هست. | و در وجودتان نیز همین‌طور | آیا نمی‌بینید؟

۶ وَ فِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تَوَعَّدُونَ ﴿٢٢﴾ فَوَرَبَّ السَّمَاءِ

| و روزی شما در آسمان است | و نیز آنچه وعده داده شده‌اید | پس قسم به پروردگار آسمان

۷ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لِحَقِّهِ مِثْلَ مَا أَنْتُمْ تَنْطِقُونَ ﴿٢٣﴾

| و زمین | که این، حق است | همان‌طور که (هنگام گفتگو، یقین دارید که) سخن می‌گویید.

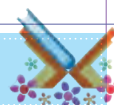
قرائت آیات درس را از رمزینه سریع پاسخ گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

خاندان نورانی

آیه ۱۹ سوره ذاریات را از حفظ بخوانید.

حفظ قرآن

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردکلاس

تمرین اول: معنای کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

جَنَّاتٍ : ... رَبِّ : ... مُحْسِنِينَ : ... لَيْلٍ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- مُتَّقِينَ :	☐ افراد با تقوا	☐ افراد با ایمان
۲- عُيُون :	☐ بهشت‌ها	☐ چشمه‌ها
۳- آیات :	☐ آیه‌ها، نشانه‌ها	☐ آیه، نشانه
۴- ناس :	☐ آتش	☐ مردم

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی مُرْسَلَات

۱- إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾

... در سایه‌ی درختان و کنار ... هستند.

سوره‌ی آل عمران

۲- هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾

این (قرآن) پیام روشن برای ... و ... و پند و اندرز برای ... است.

سوره‌ی بقره

۳- كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾

این چنین خداوند بیان می‌کند ... خود را برای ... ، تا آنها تقوا پیشه کنند.

جمله‌های قرآنی صفحه‌ی قبل را با توجه به معنای آنها بخوان.

خانه‌ی نورانی

فَافِرُوا اِلَى اللّٰهِ

پس به سوی خدا بشتابید.

سوره ی ذاریات، آیه ۵۰

به کمک تصویر و گفت و گو با دوستان خود، بگویید این پیام با کدام یک از پیام‌های قرآنی درس‌های قبل ارتباط دارد؟

فعالیت : این پیام قرآنی را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

پیام قرآنی را در آیات صفحه‌ی بعد پیدا کن و درباره‌ی مصادیق آن با اعضای خانواده‌ی خود گفت‌وگو کن.

سوره ی ذاریات

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾ وَالْأَرْضَ

فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمُهْدُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا

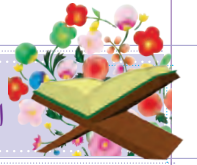
زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾ فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ

إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾ وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ

إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾ كَذَلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ ﴿٥٢﴾ أَتَوَاصَوْا بِهِ

بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾

انس با قرآن کریم در استان سیستان و بلوچستان

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

گسترش آسمان

یک نکته
از هزاران

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمَوْسِعُونَ ﴿٤٧﴾
و آسمان را با قدرت بنا کردیم و آن را گسترش می دهیم.

سوره ذاریات

ژرژ گاموف - دانشمند روسی - در کتاب «آفرینش جهان» می گوید:

فضای جهان که از میلیاردها کهکشان تشکیل یافته در حال انبساط و گسترش است.

فعالیت: آیات ۲۹ تا ۳۶ سوره مطفین را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

ادامه آیات درس را تا آیه ۶۰ سوره ذاریات از روی قرآنی که در خانه دارید، به صورت جمله به جمله بخوان.

یادآوری ۱

فعالیت ۱: این دانش آموز رزمنده می خواهد پس از شکست دشمن متجاوز، پرچم اسلام را به اهتزاز درآورد، او را در این پیروزی یاری کنید.

فعالیت ۲: با دقت در شکل همزه و ناخوانا بودن پایه ی آن، کلمه ها و جمله های قرآنی زیر را بخوانید.

هُؤْلَاءِ	يَبْدُوْا	ءَ اَنْتَ	لُؤْلُوًّا
شَنَانٍ	فُوَادٍ	نَبِيٍّ	تَأْوِيلُ

۱- رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا

۲- حَتَّى تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُوهُ.

فعالیت ۳: این حدیث شریف، کدام پیام قرآنی را به یاد شما می آورد؟ در این باره با دوستان خود گفت و گو کنید.

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ حِفْظُ اللِّسَانِ

بهترین کارها در نزد خداوند، نگهداری زبان است.

فعالیت ۴: ذکر تَشَهُد نماز را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

گواهی می‌دهم که ... .. جز ...

۲- وَحَدَّهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

او یکتاست و نیست ... برای او.

۳- وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

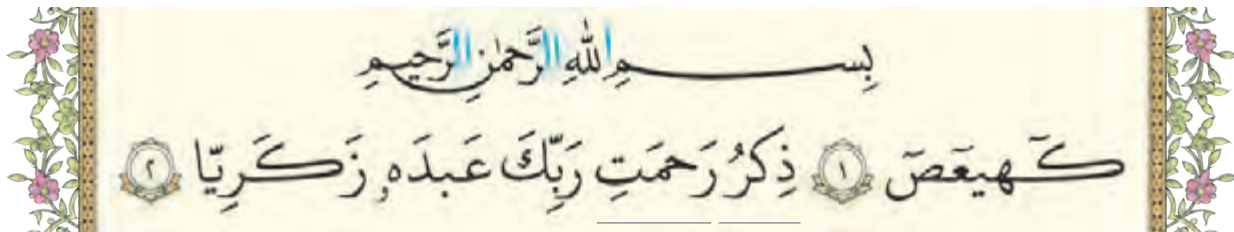
و گواهی می‌دهم که ... بنده‌ی او و ... اوست.

۴- اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

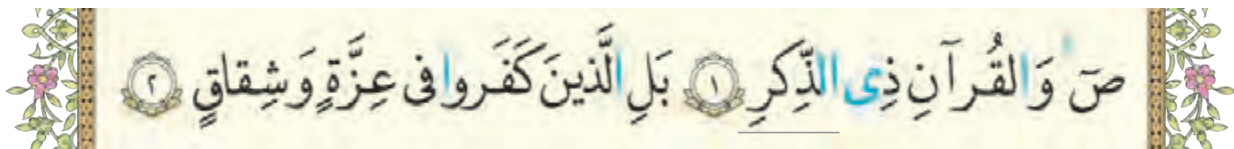
بار الها! درود فرست ... محمد و ... محمد

فعالیت ۵: این آیات قرآنی را با دقت در حروف مقطعه بخوانید و با توجه به علامت‌های وقف (م ، ط ، ج ، ز) و آخر آیات، وقف کنید.

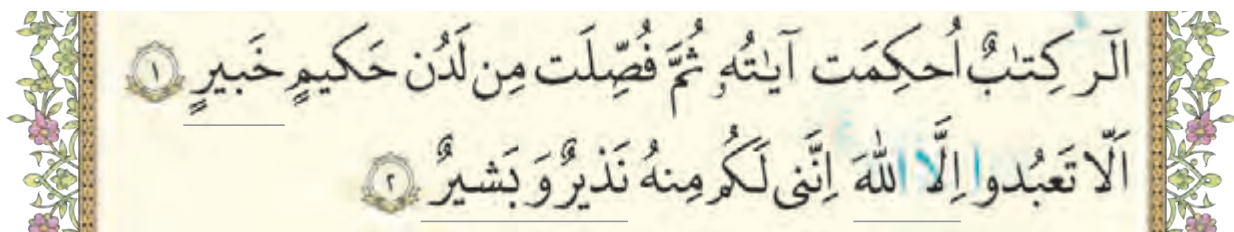
سوره‌ی مریم

سوره‌ی صاد

سوره‌ی هود

سوره ذاریات

وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

و تذکر بده | زیرا نصیحت و تذکر، برای مؤمنان سودمند است.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

و من جنّ و انس را نیافریدم | مگر برای اینکه مرا بپرستند.

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونِ ﴿٥٧﴾

من هرگز از آنان، رزق و روزی نمی‌خواهم | و نمی‌خواهم که به من غذا بدهند.

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾ فَإِنَّ لِلَّذِينَ

خدا به مخلوقاتش روزی می‌دهد | و او قوی و پابرجاست. | قطعاً برای کسانی که

ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥٩﴾

ستم کردند، عذابی است | مثل عذاب ستمگران پیشین؛ | پس نباید برای عذاب عجله کنند.

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

پس وای بر کافران | به خاطر روز قیامت که به آنان وعده داده می‌شود.

قرائت آیات درس را گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

خانم‌های نورانی

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردرکلاس

تمرین اول: معنای این کلمه ها را روبه روی آنها بنویسید.

رَزَقٌ : ...   اِنْسٌ : ...   قُوَّةٌ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- ذِکْرِيْ :   تَذَكُّرٌ   تَذَكُّرٌ بَدَه

۲- هُوَ :   صَاحِبٌ   اَوْ

۳- ذُو :   صَاحِبٌ   اَوْ

تمرین سوم: این جمله های قرآنی را بخوانید و ترجمه ی آنها را کامل کنید.

۱- وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ۱۰۵

و ... .. بخشش و لطف ... است.

سوره ی بقره

۲- اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَرَحْمَةً وَّ ذِكْرًا لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ ۵۱

... در این (قرآن) رحمت و ... برای ... ی است که ایمان می آورند.

سوره ی عنکبوت

آیات جلسه ی قبل را با توجه به معنای آنها یک بار بخوان و سعی کن آیه ی ۵۵ یا

۵۶ را از حفظ بخوانی.

خانه ی نورانی

كُلُّ اَمْرٍ بِمَا كَسَبَ رَهِيْنٌ ۝۲۱

هر شخصی، به نتیجه‌ی عمل خود می‌رسد.

سوره‌ی طور

به جز گذشته‌ی خویشند ندروی^۱

فعالیت: این پیام قرآنی را در آیات صفحه‌ی بعد پیدا کنید و آن را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

برای موفقیت خود، یک برنامه‌ی هفتگی مناسب بنویس و به کلاس بیاور.

خانه‌ی نورانی

سورہی طور

۱ اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ جَنَّتٍ وَّ نَعِيْمٍ ﴿۱۷﴾ فُكِهِيْنَ

۲ بِمَا اٰتٰهُمْ رَبُّهُمْ وَّ وَقَّاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيْمِ ﴿۱۸﴾

۳ كُلُوْا وَّ اشْرَبُوْا هَنِيًْا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۹﴾

۴ مُتَّكِيْنَ عَلٰی سُرُرٍ مَّصْفُوْفَةٍ وَّ زَوْجٰتِهِمْ بِحُوْرٍ عِيْنٍ

۵ وَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَّ اتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِاِيْمَانٍ ﴿۲۰﴾

۶ اَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَّ مَا اَلَّتْهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ ﴿۲۱﴾

۷ كُلُّ اَمْرٍۙ بِمَا كَسَبَ رَهِيْنٌ ﴿۲۱﴾

خواندن
از روی قرآن کامل

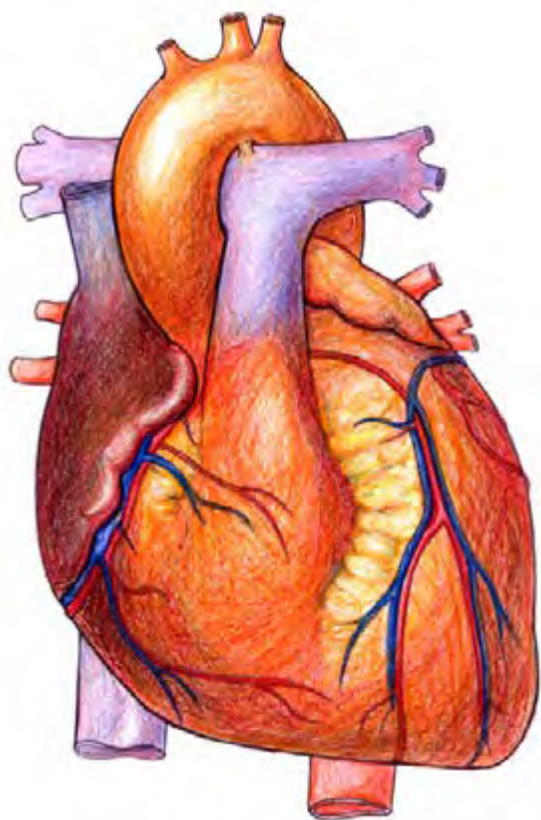

انس با قرآن کریم در استان چهارمحال و بختیاری

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

همیشه در تپش

یک نکته از
هزاران

قلب، تلمبه‌ای عضلانی است که در سینه قرار دارد و پیوسته خون را به سراسر بدن می‌فرستد. قلب در یک شبانه روز حدود ۱۰۰ هزار بار می‌زند. خدای بزرگ و مهربان این قلب کوچک را آن‌چنان دقیق و کامل آفریده است که بتواند این کار سنگین را طی ده‌ها سال از عمر یک انسان انجام دهد.

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾

و آیا در وجود خودتان دقت نمی‌کنید؟

سوره‌ی ذاریات

فعالیت: آیات ۱۸ تا ۳۶ سوره‌ی مطففین را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

ادامه‌ی آیات درس را تا پایان سوره‌ی طور از روی قرآن بخوان.

خانم‌های نورانی

سوره ی الرَّحْمَنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
| به نام خداوند بخشنده ی مهربان |

الرَّحْمَنُ ۱ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ۲ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۳

| خدای بخشنده؛ | | قرآن را یاد داد؛ | | انسان را آفرید؛

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۴ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ۵

| به او بیان صحیح را آموخت. | | خورشید و ماه، با حسابی منظم و دقیق، در حرکت هستند.

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ۶ وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا

| و گیاهان بی ساقه و ساقه دار، (به روش خود) سجد می کنند. | | و خدا آسمان را برافراشت

وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ۷ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ۸

| و وسیله ی سنجش و ترازو را پدید آورد. | | و فرمان داد که در وزن کردن، تجاوز نکنید.

وَأَقِيمُوا الْوِزْنَ بِالْقِسْطِ ۹ وَلَا تَحْسِرُوا فِي الْمِيزَانِ ۱۰

| و عادلانه وزن کنید، | | و هنگام وزن کردن، کم فروشی نکنید.

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ۱۰ فِيهَا فَاكِهَةٌ ۱۱ وَالنَّخْلُ

| و خدا زمین را برای زندگی مخلوقات قرار داد. | | در زمین، میوه وجود دارد | | و درختان خرما

ذَاتُ الْأَكْمَامِ ۱۱ وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ ۱۲ وَالرَّيْحَانُ

| که شکوفه دارند. | | و انواع دانه های خوراکی که دارای برگ است و گیاهان خوشبو.

فَبَايَ الْآءِ رَبِّكُمْ أَكْذِبَانِ ۱۳

| پس ای دو گروه جن و انس، کدام یک از نعمت های پروردگارتان را می توانید انکار کنید؟ |

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردکلاس

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

شَمْسٌ : ... قَمَرٌ : ... سَمَاءٌ : ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

- ۱- شَجَرٌ، شَجَرَةٌ ○ ترازو ○
 ۲- میزان ○ آفرید ○
 ۳- خَلَقَ ○ درخت ○

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی نور، آیه‌ی ۳۵

۱- مِنْ شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ

از ... ..

سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۱۵۲

۲- وَ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ

و تمام و کامل، پیمانه و ... را به عدالت پر کنید.

معنای کلمه‌های زیر را بنویس، اینها همه نام‌ها و صفات خداوند است.

رَبٌّ : رَحْمَنٌ : عَلِيمٌ :
 سَمِيعٌ : بَصِيرٌ : رَزَاقٌ :

خانه‌ی نورانی

خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۳ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۴

(خدا) انسان را آفرید و به او سخن گفتن را تعلیم داد.

سوره الرّحمن

با کمک تصویر با دوستان خود، درباره‌ی این پیام قرآنی گفت و گو کنید.

فعالیت: این پیام قرآنی را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

آیات صفحه‌ی بعد را یک بار همراه با قرائت الگو بخوان.

خانه‌ی نورانی

سوره‌ی الرَّحْمَنِ

۱ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ۝۱۴ وَخَلَقَ الْجَانَّ

۲ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ ۝۱۵ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝۱۶

۳ رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ۝۱۷ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا

۴ تُكَذِّبَانِ ۝۱۸ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ۝۱۹ بَيْنَهُمَا

۵ بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ۝۲۰ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝۲۱

۶ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ۝۲۲ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا

۷ تُكَذِّبَانِ ۝۲۳ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ

۸ كَالْأَعْلَامِ ۝۲۴ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝۲۵

آیات ۲۶ تا ۳۴ سوره‌ی الرَّحْمَنِ را همراه با قرائت الگو بخوان.

خانم‌های نورانی

خواندن
از روی قرآن کامل

انس با قرآن کریم در استان خوزستان

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

نظم در آفرینش

یک نکته از
هزاران

فعالیت: سوره‌ی مطففین را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

دو نمونه از موارد نظم در آفرینش را که برای تو جالب بوده است، بنویس.

خانه‌ی نورانی

سوره الرّحمن

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقَىٰ وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ

هرکه روی زمین است، از بین خواهد رفت. | و فقط پروردگارت باقی می ماند | که با عظمت

وَإِلْكَرَامٍ ﴿٢٧﴾ فَبِأَيِّ آيَاتِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾

و ارجمند است. | پس کدام نعمت پروردگارتان را انکار می کنید؟

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

هرکه در آسمان و زمین است، دست نیاز به سوی خدا دارد | خدا هر لحظه، در حال انجام کاری است.

فَبِأَيِّ آيَاتِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ

پس کدام نعمت پروردگارتان را انکار می کنید؟ | به زودی به حسابتان می رسمیم

أَيُّهُ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾ فَبِأَيِّ آيَاتِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾

ای دو گروه جن و انس. | پس کدام نعمت پروردگارتان را انکار می کنید؟

يَمَعَشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا

ای دو گروه جن و انس، | اگر می توانید | که عبور کنید

مِنَ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ

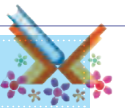
از مرزهای آسمان ها و زمین | پس عبور کنید | ولی نمی توانید بگذرید

إِلَّا بِسُلْطَنِ ﴿٣٣﴾ فَبِأَيِّ آيَاتِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾

مگر با قدرتی بزرگ. | پس کدام نعمت پروردگارتان را انکار می کنید؟

آیات ۲۶ و ۲۷ سوره الرّحمن را از حفظ بخوانید.

حفظ قرآن

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

خانه های نورانی

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردرکلاس

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

جَزَاءٌ : ...   إِحْسَانٌ : ...   إِسْمٌ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- هَلْ :   آيا   جز، مگر

۲- إِلَّا :   آيا   جز، مگر

۳- كُلٌّ :   هر، همه   چیز

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

...   . چیز است.

۲- هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ

... هیچ ...   ... از ... هست؟!

۳- اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

الله، ...   ... بی ...   ؛ که زنده و پاینده است.

سوره‌ی زمر، آیه‌ی ۶۲

سوره‌ی فاطر، آیه‌ی ۳

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۵۵

این جمله‌های قرآنی را با توجه به معنا بخوان.

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾

پس کدامین نعمت خدا را انکار می کنید؟!

سورهی الرَّحْمَن

به کمک هم گروهی خود، تعداد دفعات تکرار این پیام قرآنی را در سورهی الرَّحْمَن حساب کنید. به نظر شما چرا این آیه تکرار شده است؟

آیات صفحه‌ی بعد را همراه با قرائت الگو بخوان. آیا می‌توانی یک پیام قرآنی را در آن پیدا کرده و بخوانی؟

خانه‌ی نورانی

سوره واقعه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۝۱ لَيْسَ لِمَنْ لَوْقَعَتِهَا كَذِبَةٌ ۝۲

۳ خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ۝۳ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ۝۴

۴ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ۝۵ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا ۝۶

۵ وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ۝۷ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

۶ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۝۸ وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ

۷ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۝۹ وَالسُّبْقُونَ السُّبْقُونَ ۝۱۰

۸ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ۝۱۱ فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ ۝۱۲

خواندن
از روی قرآن کامل

انس با قرآن کریم در استان گیلان

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید. سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

مردان پارسی

یک نکته
از هزاران

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ
أَيُّكُمْ كَفَرَ
إِنِ اسْتَفْطَيْتُمُ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَ تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ
فَإَنْفُذُوا
پس بگذرید

لا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ۳۳
ولی نمی توانید مگر با قدرت و توانمندی.

سوره ی الرّحمن

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله : دانش اگر در ثریا باشد،
مردانی از سرزمین پارس بر آن دست خواهند یافت.^۲

فعالیت: آیات ۱ تا ۱۴ سوره ی نازعات را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

آیات ۶۳ تا ۷۴ سوره ی واقعه را پیش خوانی کن.

خاندان نورانی

سوره ی واقعہ

۱ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾ ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ

| آیا به آنچه می‌کارید، دقت کرده‌اید؟ | آیا شما آن را (از زمین) می‌رویابید،

۲ أَمْ نَحْنُ الزُّرْعُونَ ﴿٦٤﴾ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا

| یا ما می‌رویابیم؟ | اگر می‌خواستیم | حتماً آن را خشکیده می‌ساختیم

۳ فَظَلَّمْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ إِنَّا لَمُعْرَمُونَ ﴿٦٦﴾ بَلْ نَحْنُ

| و با تعجب درباره‌اش صحبت می‌کردید. | و می‌گفتید: «به راستی ما ضرر کرده‌ایم. | بلکه ما

۴ مُحْرَمُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾

| به کلی محروم شده‌ایم. | آیا به آبی که می‌نوشید، دقت کرده‌اید؟

۵ ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ ﴿٦٩﴾

| آیا شما آن را از ابر، پایین فرستاده‌اید | یا ما هستیم که پایین می‌فرستیم؟

۶ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

| اگر می‌خواستیم | آن را شور و تلخ می‌کردیم | پس چرا شکرگزاری نمی‌کنید؟

۷ أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾ ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا

| آیا به آتشی که روشن می‌کنید، دقت کرده‌اید؟ | آیا شما درختی را که می‌سوزد، پدید آورده‌اید

۸ أَمْ نَحْنُ الْمُنشِعُونَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا

| یا ما پدید آورده‌ایم؟ | ما آن را وسیله‌ای قرار دادیم برای تذکر شما

۹ وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ ﴿٧٣﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

| و استفاده‌ی مسافران صحرا. | بنابراین، نام پروردگار بزرگت را به پاکی یاد کن.

آیات ۱۳ تا ۶۲ سوره ی واقعہ را از روی قرآن جمله به جمله بخوان.

خانه‌ی نورانی

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

ماء: ...   نار: ...   شَجَرَةٌ: ...   عَظِيمٌ: ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- أ: نه، نیست   آيا

۲- أَنْتُمْ: شما   ما

۳- نَحْنُ: شما   ما

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی نساء

۱- أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ ... ۸۲

پس ... تدبیر و اندیشه نمی‌کنید در ... !؟

سوره‌ی واقعه

۲- أَ أَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُو أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ۵۹

... آن را خلق می‌کنید یا ... خالق (آن) هستیم؟

با توجه به جمله‌های قرآنی این جلسه، دو فایده از فواید «آب و آتش» را در زندگی انسان، بنویس.

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ۷۹

با وضو و پاکیزگی به قرآن دست می‌زنند.

سوره‌ی واقعه

درباره‌ی آداب تلاوت قرآن با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

فعالیت: پیام قرآنی درس را با صوت زیبا از حفظ بخوان.

پیام قرآنی این درس کدام یک از آداب خواندن قرآن را یادآوری می‌کند؟ دو مورد از این آداب را نام ببر.

خانه‌ی نورانی

سوره ی حدید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾ هُوَ الْأَوَّلُ

وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ

ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ

وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٥﴾

خواندن
از روی قرآن کامل

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

انس با قرآن کریم در استان هرمزگان

یک نکته
از هزاران

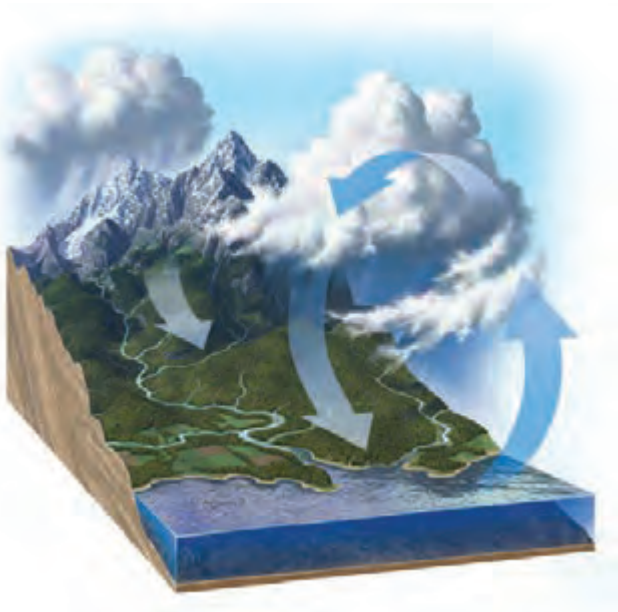

آب و آبادانی

أَفْرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾

آیا در آبی که هر روز می نوشید، دقت می کنید؟

سوره ی واقعه

فعالیت: آیات ۱۵ تا ۲۶ سوره ی نازعات را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

آیات ۶ تا ۹ سوره ی حدید را همراه با قرائت الگو بخوان.

خاندانی نورانی

سوره حَديد

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ

خدا شب را در روز داخل می‌کند | و روز را در شب داخل می‌کند | و او آگاه است،

بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾ آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا

به اسرارِ درون سینه‌ها. | به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید، | و انفاق کنید از اموالی که

جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا

به شما امانت داده | زیرا کسانی از شما که ایمان بیاورند | و انفاق کنند

لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

پاداشی بزرگ خواهند داشت. | راستی، چرا شما به خدا ایمان نمی‌آورید؟

وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ

با اینکه پیامبر، دعوتتان می‌کند | تا به پروردگارتان ایمان بیاورید، | در حالی که از شما پیمان گرفته؛

إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ

البته اگر قبول داشته باشید. | خدا کسی است که بر بنده‌اش نازل می‌کند،

آيَةٍ بَيِّنَةٍ لِّيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ

آیاتی روشن را | تا شما را از تاریکی‌ها خارج کند و به نور برساند،

وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٩﴾

و قطعاً خداوند نسبت به شما دلسوز و مهربان است.

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردرکلاس

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را رو به روی آنها بنویسید.

بَشْرٌ: ... جَنَّاتٍ: ... سَبِيلٍ: ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- آمَنُوا: ایمان آورید ایمان آوردند

۲- أَنْفَقُوا: انفاق کردند انفاق کنید

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- وَ أَنْفَقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۹۵

و انفاق کنید در ... ..

۲- فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ التَّوْرَ الَّذِي أَنْزَلْنَا

سوره‌ی تغابن، آیه‌ی ۸

بس ایمان بیاورید ... .. و ... او و ... ی که نازل کردیم.

۳- وَ بَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۵

و بشارت ده به کسانی که ... و ... که برای آنها ... بی است.

صفحه‌ی اول قرآن در تابستان (سوره‌ی مطففین، آیات ۱ تا ۱۷) را پیش خوانی کن.

خانه‌ی نورانی

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ

و خدا با شماست هر جا که باشید.

سوره ی حدید، آیه ی ۴

به کمک تصویر با دوستان خود درباره ی این پیام قرآنی و شعر آن گفت و گو کنید.

و خدایی که در این نزدیکی است؛
لای این شب بوها،
پای آن کج بلند،
روی آگاهی آب،
روی قانون گیاه.

سهراب سپهری

فعالیت : این پیام قرآنی را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

از پدر و مادر خود بخواهید یک خاطره درباره ی پیام قرآنی این درس برای شما تعریف کنند.

خانه ی نورانی

سوره حديد

۱ الْمَيَّاتِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ

۲ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ

۳ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ

۴ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾ اَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ

۵ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

۶ إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

۷ يُضْعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

خواندن
از روی قرآن کامل

انس با قرآن کریم در استان قم (حرم حضرت معصومه سلام الله علیها)

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید. سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

تولدی دیگر

یک نکته از
هزاران

سوسوی چراغی از داخل یکی از اتاقها توجهش را جلب کرد. صاحب خانه هنوز بیدار بود و در دل شب قرآن می خواند. فضیله برای گذراندن وقت به گوشه ای خزید و پنهان شد تا کسی که قرآن می خواند، بخوابد تا او بتواند قصد خود را عملی کند. در آن سکوت شب، فقط صوت زیبای قرآن شنیده می شد و بر قلب او نفوذ می کرد. گرچه کارهای زشتش، او را به تدریج با اسلام بیگانه کرده بود، ولی در دلش به خدا و اسلام ایمان داشت. او با شنیدن آیات قرآن، به فکر عمیقی فرورفت، گویا روزنه ای به سوی حقیقت برای او باز شده بود، بغض او ترکید و در تنهایی به حال خود گریست، اشک چون باران بر گونه های او جاری شد. جذابیت و معنویت قرآن هر لحظه او را بیشتر تحت تأثیر قرار می داد، در این میان، آیه ۱۶ سوره حدید را شنید:

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ

آیا زمان آن نرسیده است که دل های مؤمنان به یاد خدا، خاشع گردد؟

سوره حدید، آیه ۱۶

فعالیت: آیات ۱ تا ۲۶ سوره نازعات را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

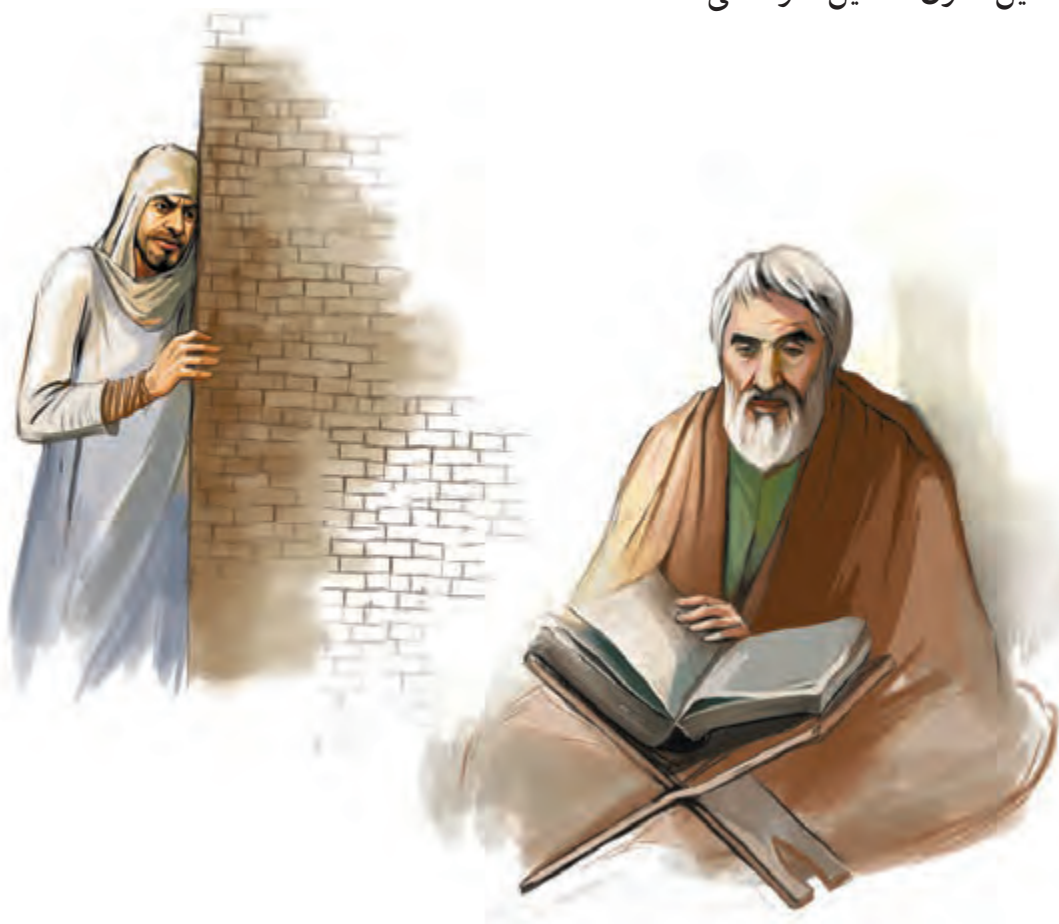

آری پروردگارا، اکنون زمان آن فرا رسیده، و هنگام خشوع دل من همین الان است. این آیه آن چنان در قلب او اثر گذاشت که تمام زندگی اش را دگرگون ساخت.

آن شب را به کاروان‌سرای رفت تا استراحت کند. کاروانیان عازم سفر حج بودند، آنها درباره‌ی ادامه‌ی سفر گفت‌وگو می‌کردند. شخصی گفت: نباید در شب حرکت کنیم، چون راه ناامن است، در این منطقه راهزنی بی‌رحم و سنگدل وجود دارد که با کمک همدستان خود راه را بر کاروانیان می‌بندد و دست به دزدی می‌زند. دوستان آن شخص حرف او را پذیرفتند و هریک داستانی از راهزنی‌های آن مرد بی‌رحم تعریف کردند.

فضیل همه این حرف‌ها را شنید و با خود گفت: خدایا، من چقدر بدبخت و بیچاره هستم که پیوسته خاطر آسوده‌ی مردم را به ترس می‌اندازم و آنها را نگران می‌کنم. او با شجاعت از جا برخاست و خود را به کاروانیان معرفی کرد و گفت: ای مردم، آسوده باشید که دیگر کاروانی از دست فضیل ناراحت نخواهد شد. آن فضیل مرده است و فضیل دیگری متولد شده است.

بعدها کاروانیان فضیل بن عیاض را دیدند که با حالی دگرگون، برگرد خانه‌ی خدا به طواف مشغول است. از آن به بعد دیگر مردم او را به جای فضیل سارق، فضیل عارف می‌شناختند.

آیات ۱۹ تا ۲۴ سوره‌ی حدید را از روی قرآن، بخوان.

یادآوری

فعالیت ۱: مفهوم این حدیث پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله با کدام آیه ارتباط دارد؟

طَيِّبُوا أَفْوَاهَكُمْ بِالسَّوَاكِ، فَإِنَّهَا طُرُقُ الْقُرْآنِ

دهان‌های خود را با مسواک پاکیزه کنید؛ زیرا که دهان شما گذرگاه قرآن است.^۱

- ۱- سوره‌ی حَديد، آیه‌ی ۲۵ □   ۲- سوره‌ی واقعه، آیه‌ی ۷۹ □   ۳- سوره‌ی الرَّحْمَن، آیه‌ی ۶۰ □

فعالیت ۲: با توجه به حروف مقطعه، آیات زیر را بخوانید.

- ۱- ص ﴿۱﴾ وَ الْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿۲﴾
- ۲- طه ﴿۱﴾ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ﴿۲﴾
- ۳- یس ﴿۱﴾ وَ الْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿۲﴾
- ۴- طسم ﴿۱﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿۲﴾
- ۵- کهيعص ﴿۱﴾ ذِكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ عَبْدَهُ، زَكَرِيَّا ﴿۲﴾
- ۶- حم ﴿۱﴾ عسق ﴿۲﴾ كَذَلِكَ يُوحى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۳﴾

فعالیت ۳: با اعضای گروه خود، یک گزینه را انتخاب کنید و آیات آن را روی قرآن کامل بخوانید.

- ۱- سوره‌ی ذاریات، آیات ۱ تا ۱۱   ۲- سوره‌ی طور، آیات ۱ تا ۱۱   ۳- سوره‌ی قمر، آیات ۱ تا ۶
۴- سوره‌ی الرَّحْمَن، آیات ۱ تا ۷   ۵- سوره‌ی واقعه، آیات ۱ تا ۷   ۶- سوره‌ی حديد، آیات ۱ تا ۳

فعالیت ۴: به کمک هم گروهی خود، آیه‌ی ۶۱ سوره‌ی آل عمران را در قرآن کامل بیابید و بخوانید.

به این آیه «آیه‌ی مباحله» می‌گویند؛ برای آشنایی با معنای مباحله و داستان آن به صفحات بعد مراجعه کنید.

فاتحان بی سپاه

شهر مدینه اولین باری است که میهمانانی چنین غریبه را به خود می‌بیند. گروهی از بزرگان و دانشمندان مسیحی به این شهر آمده‌اند تا با پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله ملاقات کنند.

میهمانان مسیحی وارد مسجد می‌شوند، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله از جای برمی‌خیزد و به گرمی از آنان استقبال می‌کند. در میان آنها که همه از دانشمندان مسیحی سرزمین نجران هستند، پیرمردی به چشم می‌خورد، که پیداست سرپرستی گروه را برعهده دارد. او با پیامبر شروع به سخن گفتن می‌کند: «چندی پیش، نامه‌ای از شما به دست ما رسید، آمده‌ایم تا از نزدیک، سخنان شما را بشنویم».

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌گوید: «آنچه من از شما خواسته‌ام، پرستش خدای یگانه و پذیرش اسلام است.» سپس برای معرفی اسلام، آیاتی از قرآن کریم را برای ایشان می‌خواند.

آنها پاسخ می‌دهند: «اگر منظور از پذیرش اسلام، ایمان به خداست، ما قبلاً به خدا ایمان آورده‌ایم و به احکام او عمل می‌کنیم». پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «پذیرش اسلام، آثار و علائمی دارد که با آنچه شما معتقدید و انجام می‌دهید، سازگاری ندارد. شما حضرت عیسی علیه السلام را فرزند خدا می‌دانید، در حالی که او یکی از پیامبران الهی است و مانند آنها آفریده و بنده‌ی خداست».

آنها به فکر فرو می‌روند. هیچ‌یک از دانشمندان مسیحی، پاسخ قانع‌کننده‌ای برای این کلام پیامبر پیدا نمی‌کنند. عاقبت، پس از گفت‌وگوی طولانی با یک‌دیگر، رهبر گروه چنین می‌گوید: «ما با این سخنان قانع نمی‌شویم و دست از دین خود برنمی‌داریم».

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله از اینکه دانشمندان مسیحی با این بیان روشن، حقیقت را نمی پذیرند، تعجب می کند. در این حال، فرشته ی وحی این آیه را بر پیامبر می خواند :

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ
مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
فَقُلْ تَعَالَوْا
نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَابْنَاتَكُمُ
وَ نِسَاءَنَا وَ نِسَاءَكُمُ
وَ أَنْفُسَنَا وَ أَنْفُسَكُمُ
ثُمَّ نَبْتَهِلْ
فَنَجْعَلْ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ

هر کس درباره ی حضرت مسیح با تو بحث و جدل می کند،
پس از آنکه حقیقت روشن شد،
به آنها بگو : خوب است
شما پسرانتان را بیاورید و ما هم پسرانمان را،
شما زنانتان را بیاورید و ما هم زنانمان را
شما خودتان بیایید و ما هم خودمان می آییم،
سپس با هم مباحله کنیم.
یعنی دعا کنیم و از خدا بخواهیم گروهی که دروغ
می گویند مورد نفرین و مجازات خدا قرار گیرند.

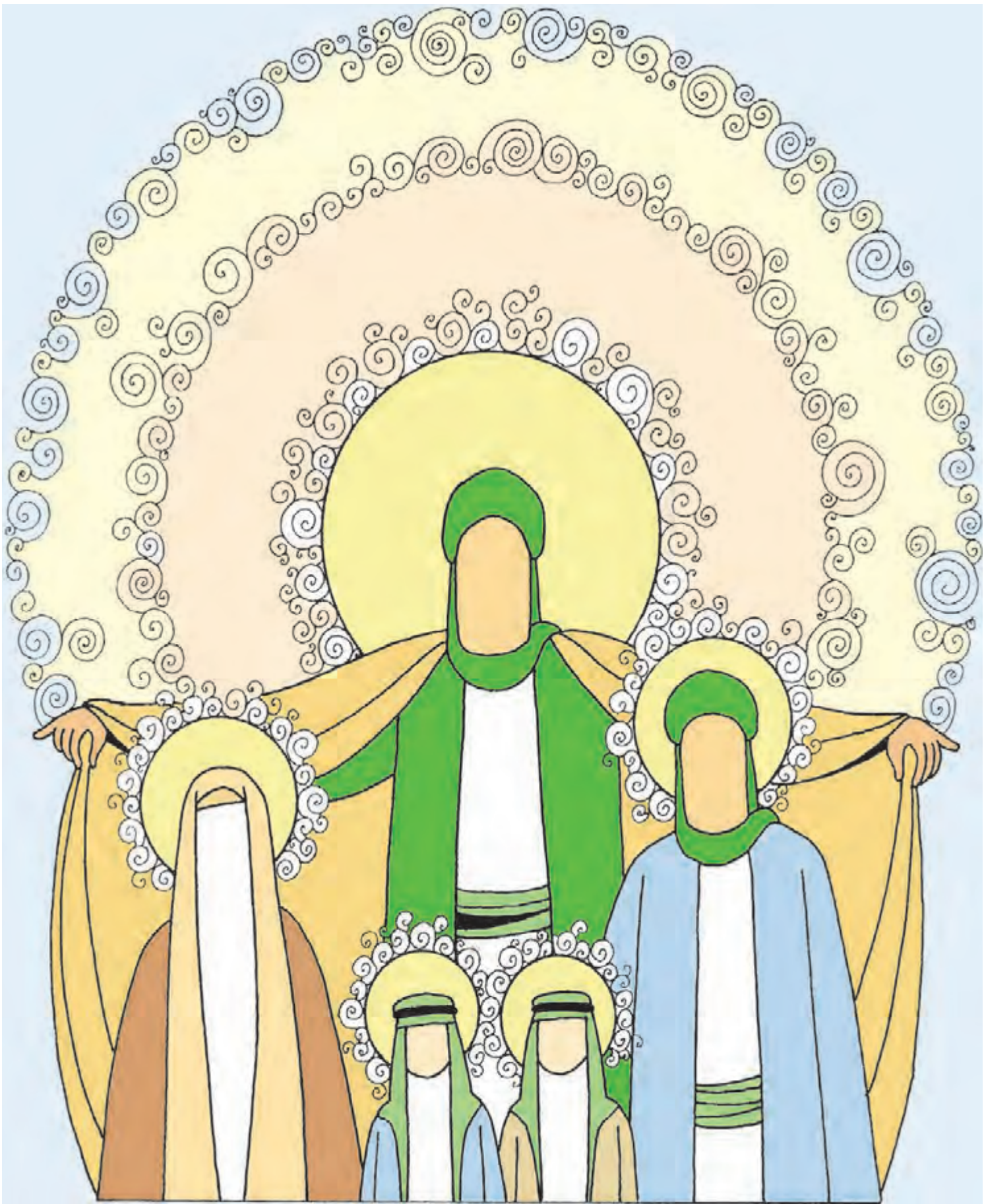
سوره ی آل عمران، آیه ی ۶۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله پس از انتقال این پیام الهی به آنان اعلام می کند که من برای «مباحله» آماده ام. دانشمندان مسیحی به هم نگاه می کنند، پیداست که برخی از این پیشنهاد راضی نیستند، اما گویا چاره ای نیست. زمان مراسم مباحله، صبح روز بعد و مکان آن صحرای بیرون مدینه تعیین می شود.

***

صبح روز بعد دانشمندان مسیحی در بیرون مدینه به دروازه ی شهر چشم دوخته اند تا محمد صلی الله علیه وآله با لشکری از یاران خود در مراسم مباحله حاضر شود. تعداد زیادی از مسلمانان نیز در کنار دروازه ی شهر و در اطراف مسیحیان و در طول مسیر صف کشیده اند تا شاهد این مراسم بی نظیر و بی سابقه باشند.

لحظات انتظار سپری می‌شود و پیامبر اکرم **صلی الله علیه وآله** در حالی که دست «حسن» را در دست و «حسین» را در آغوش دارد، از دروازه‌ی مدینه خارج می‌شود. پشت سر او تنها یک مرد و یک زن دیده می‌شوند. آن مرد «علی» و آن زن، «فاطمه» است. تعجب و حیرت، همراه با نگرانی و وحشت بر دل مسیحیان سایه می‌اندازد.

کسی می‌گوید: نگاه کن، او فقط دختر، داماد و دو نوه‌ی خردسال خود را به همراه آورده است. بزرگ مسیحیان در حالی که صدایش می‌لرزد، می‌گویند: «همین نشان حقانیت اوست. به جای اینکه لشکری را برای مباحله بیاورد، فقط عزیزان و نزدیکان خود را آورده است، پیداست به حقانیت دعوت خود مطمئن است که عزیزترین کسانش را به همراه آورده است».

در این حال، چندین نفر از مسیحیان خود را به او می‌رسانند و با نگرانی و اضطراب می‌گویند: «ما به این مباحله تن نمی‌دهیم. چرا که عذاب خدا را برای خود حتمی می‌شماریم».

چند نفر دیگر ادامه می‌دهند: «مباحله مصلحت نیست. چه بسا عذاب، همه‌ی مسیحیان را در بر بگیرد». کم‌کم تردید و نگرانی در دل تمام دانشمندان مسیحی می‌افتد و همه تلاش می‌کنند که به نحوی رهبرشان را از انجام این مباحله بازدارند. رهبرشان همه را آرام می‌کند و می‌گوید: «من معتقدم که مباحله صلاح نیست. این پنج چهره‌ی نورانی که ما می‌بینیم، اگر دست به دعا بردارند، نابودی ما حتمی است».

او به سوی پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌می‌رود و با احترام و تواضع می‌گوید: «ما را از مباحله معاف کنید. هر شرطی که داشته باشید، قبول می‌کنیم».

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌با بزرگواری و مهربانی، درخواست آنان را می‌پذیرد و به آنها می‌گوید: «مسلمانان از جان و مال مردم سرزمین نجران در مقابل دشمنان، محافظت می‌کنند؛ و در عوض، مردم نجران هم باید مالیات سالیانه پرداخت کنند».

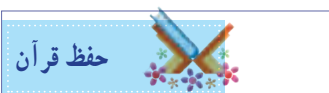
آنها نیز این قرارداد را می‌پذیرند و خوشحال به سرزمین خود باز می‌گردند.

این داستان از افتخارات مسلمانان جهان است که پیامبر اسلام بدون آنکه جنگی صورت گرفته باشد، سرزمین نجران و دل‌های مردم آن دیار را فتح می‌کنند. خبر این واقعه، به سرعت در میان مسیحیان نجران و دیگر مناطق پخش می‌شود و مسیحیان حقیقت جو را به سوی مدینه‌ی پیامبر و پذیرش اسلام سوق می‌دهد.

داستان از آقای سید مهدی شجاعی (با اندکی تلخیص و تغییر)

چه خوب است آیه‌ی مباحله را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

سوره حَٰدِید

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ

ما، پیامبران خود را با دلایل روشن فرستادیم، | و نازل کردیم همراه ایشان، کتاب آسمانی

وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ

و ابزار سنجش؛ | تا مردم به عدالت رفتار کنند. | و آهن را به وجود آوردیم،

فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ

که دارای سختی و شدت است، | و منافی برای مردم دارد؛ | تا خداوند مشخص کند،

مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾

چه کسی او و پیامبرانش را در نهان یاری می‌کند | قطعاً خدا، قوی و شکست‌ناپذیر است.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ

به راستی ما نوح و ابراهیم را فرستادیم، | و قرار دادیم در میان فرزندان آنها، نبوت

وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿٢٦﴾

و کتاب آسمانی را. | بعضی از آنها هدایت شدند | و بسیاری از آنها، بدکار و نافرمان هستند.

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

خانه‌ی نورانی

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

رَسُول : ...   رُسُل : ...   کِتَاب : ...   کُتُب : ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

○ فایده‌ها	○ ۱- ناس
○ آهن	○ ۲- حَدِيد
○ نیرومند	○ ۳- مَنَافِع
○ مردم	○ ۴- قَوِيّ

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی مؤمنون

۱- وَ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾

و برای شما در دام‌های اهلی ... است و نیز از آنها می‌خورید.

سوره‌ی هود

۲- إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾

قطعاً ... تو، او ... شکست‌ناپذیر است.

سوره‌ی بقره

۳- وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا... ﴿٨٣﴾

و صحبت کنید با ... خوب.

آیه‌ی ۲۵ سوره‌ی حدید (آیه‌ی قسط) را که در این جلسه آمده است، بخوان و سه وسیله‌ای را که با آهن ساخته شده است و در خانه از آن استفاده می‌شود، نام ببر.

يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ

خداوند کسانی از شما را که ایمان آورده

و الَّذِينَ أوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ

و اهل علم و دانش هستند، درجات بالایی می بخشد.

سوره مجادله، آیه ۱۱

به کمک تصویر با دوستان خود درباره‌ی این پیام قرآنی گفت و گو کنید.

ابوریحان بیرونی
(ریاضی دان و منجم)

خواجه نصیرالدین طوسی
(ریاضی دان، منجم، اندیشمند و سیاستمدار برجسته)

جابرین حیّان
(پدر علم شیمی)

شهید محسن فخری زاده
(دانشمند هسته‌ای و دفاعی)

شهید مصطفی احمدی روشن
(دانشمند انرژی هسته‌ای)

پرفسور سید محمود حسابی
(پدر علم فیزیک ایران)

ابوعلی سینا
(فیلسوف و پزشک بزرگ مشرق زمین)

حکیم ابوالقاسم فردوسی
(شاعر نامدار)

طاهره صفارزاده
(مترجم قرآن به زبان فارسی و انگلیسی)

فعالیت: این پیام قرآنی را در قرآن کریم پیدا کنید و آن را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

پیام قرآنی درس را بخوان و درباره‌ی یکی از دانشمندان مسلمان تحقیق کن
و گزارش کوتاهی از آن را برای دوستانت بگو.

سوره‌ی مُجَادِلَه

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ

فَاتَفَسَّحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُزُوا فَانْشُزُوا

يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا

نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَانِكُمْ صَدَقَةٌ ذَلِكَ

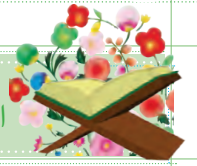
خَيْرٌ لَكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٢﴾

ءَ أَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَانِكُمْ صَدَقْتُمْ فَاذ

لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

مادر فلزات^۱

وَ أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ

سوره ی حدید، آیه ی ۲۵

واژه ی **حدید** به معنای آهن در چند جای قرآن آمده است. یکی از مشهورترین آنها که به فایده ی آن نیز اشاره دارد در سوره ای به همین نام آمده است و شما آیات آن را در درس یازدهم خواندید. آهن، یکی از نعمتهایی است که خداوند در طبیعت قرار داده است تا انسانها از فواید آن بهره مند شوند. آهن در زندگی ما اهمیت زیادی دارد و از آن در عموم صنایع استفاده می شود.

داستان قرآنی^۲ زیر یکی از کاربردهای آهن را بیان می کند:

ذُو الْقَرْنَيْنِ حاکمی مهربان و دانا بود. در یکی از سفرهایش به سرزمینی رسید که مردم آنجا از سوی قومی ستمگر اذیت و آزار می شدند. آنها از ذوالقرنین خواستند آنان را از شر آن قوم ظالم نجات دهد. ذوالقرنین وقتی دید تنها راه نفوذ دشمن از بین دو کوه است، تصمیم گرفت میان دره ی آن دو کوه سدّی بزرگ و محکم بسازد تا مانع تجاوز آنها شود. او از مردم خواست هر چه می توانند آهن، مس، سنگ و چوب فراهم آورند. او با آنها سدّی بلند و مستحکم ساخت. این سدّ آهنین مانع عبور آن قوم ظالم شد. وقتی کار ساختن آن سدّ بی نظیر تمام شد، ذوالقرنین این موفقیت را از لطف و رحمت خداوند دانست و گفت: **هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي**.

فعالیت: آیات ۲۷ تا ۳۶ سوره ی نازعات را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

ادامه ی آیات درس تا آیه ی ۱۱ سوره ی مجادله را از روی قرآن، بخوان.

سوره مجادله

۱ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٤٠﴾

۲ کسانی که با خدا و پیامبرش مخالفت می‌کنند، | آنها از ذلیل‌ترین افراد هستند.

۳ كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾

۴ خدا مقرر کرده: | قطعاً من و پیامبرانم پیروز خواهیم شد | آری، خدا نیرومند و شکست‌ناپذیر است.

۵ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ

۶ هرگز گروهی را نخواهی یافت که به خدا و روز قیامت ایمان داشته باشند | اما دوست کسی باشند که

۷ حَادَّ اللَّهُ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ

۸ دشمن خدا و پیامبر است | هرچند، پدرانشان باشند | یا پسرانشان | یا برادرانشان

۹ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ

۱۰ یا قوم و خویش آنان | خدا، در دل‌های این مؤمنان، ایمان را تثبیت کرده | و آنها را کمک کرده

۱۱ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

۱۲ با نیرویی از خودش. | و ایشان را وارد بهشت‌هایی می‌کند | که رودها از زیر درختانش جریان دارد

۱۳ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ

۱۴ و همواره آنجا خواهند ماند | خدا از آنها راضی است | و آنان هم از او راضی‌اند | آنان،

۱۵ حِزْبُ اللَّهِ الْأَبْنَاءِ الَّذِينَ هُمْ الْمُفْلِحُونَ ﴿٤٢﴾

۱۶ یاران دین خدا هستند. | آگاه باشید که یاران دین خدا | قطعاً رستگار و پیروز می‌شوند.

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردرکلاس

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

کَتَبَ : ...   أَنَا : ...   حِرْبُ اللَّهِ : ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

۱- قَوِيّ ○ شکست‌ناپذیر

۲- عَزِيْز ○ نیرومند

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِيْ

... که حتماً پیروز می‌شویم ... و ... من

۲- إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيْزٌ ۲۱

قطعا ... است.

سوره‌ی مجادله

آیه‌ی ۲۱ سوره‌ی مجادله را همراه با ترجمه از حفظ بخوان.

فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ﴿٢﴾

ای صاحبانِ خرد و بینش، از سرنوشت گذشتگان عبرت بگیرید.

سوره ی حشر

به کمک تصویر با دوستان خود درباره‌ی این پیام قرآنی گفت و گو کنید.

فعالیت: این پیام قرآنی را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

با توجه به پیام قرآنی درس، خاطره‌ای عبرت آموز از آنچه پند گرفته‌ای برای دوستانت تعریف کن.

خانه‌ی نورانی

سوره‌ی حشر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلِتَنْظُرُنَفْسُ مَا قَدَّمَتْ

لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ

أُولَئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ

وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفٰئِزُونَ ﴿٢٠﴾

لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خٰشِعًا

مُتَّصِدًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ

لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

خواندن
از روی قرآن کامل

انس با قرآن کریم در منطقه‌ی عملیاتی شلمچه

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر
میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی
قرآن را باز کنید.

سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر
می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

حزب الله پیروز است.

یک نکته از
هزاران

أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

بدانید قطعاً حزب الله پیروز و رستگار است.

سوره‌ی مجادله

أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾

بدانید قطعاً حزب شیطان، شکست خورده و زیان کار است.

روز عاشورا

فعالیت: آیات ۳۷ تا ۴۶ سوره‌ی نازعات را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

آیات ۱۰ تا ۱۶ سوره‌ی حشر را از روی قرآن، بخوان.

عادت‌های نوزادانی

سوره حشر

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ

| او خدایی است | که هیچ خدایی جز او وجود ندارد. | از تمام مسائل پنهان و آشکار، آگاه است |

هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

| او بخشنده و مهربان است. | او خدایی است | که هیچ خدایی جز او وجود ندارد |

الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّمِنُ الْعَزِيزُ

| اوست پادشاه | بی عیب | سلامتی بخش | ایمنی دهنده | مسلط | شکست ناپذیر |

الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ ﴿٢٣﴾ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ

| جبران کننده | و بسیار با عظمت | به راستی خدا، از افکار شرک آلود مردم، پاک و بالاتر است. |

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى

| اوست خدای | آفریننده | هستی بخش | و تصویرگر | بهترین نامها فقط برای اوست |

يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

| آنچه در آسمانها و زمین است، او را به پاکی می خوانند | و او شکست ناپذیر و حکیم است. |

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

خانه‌ی نورانی

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردکلاس

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

إله: ...   مَلِك: ...   قُدُّوس: ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای صحیح آن وصل کن.

○ ایمنی دهنده	○ ۱- سَلَام
○ جبران کننده	○ ۲- مُؤْمِن
○ سلامتی بخش	○ ۳- مُهَيِّمِن
○ مسلط	○ ۴- جَبَّار

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

او ... است که نیست ... ی جز او.

۲- أَلَمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ

... بی‌عیب ...

۳- أَلْمُهَيِّمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ

... شکست‌ناپذیر ...

۴- سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۲۳

مُتْرَه است ... از آنچه شرک می‌ورزند.

سوره‌ی حشر

آیه‌ی ۲۳ سوره‌ی حشر را حفظ و به ترجمه‌ی آن توجه کن.

خانه‌ی نورانی

لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾

چرا سخنی می‌گویید که به آن عمل نمی‌کنید؟

سوره صَفَّ

به کمک تصویر، با دوستان خود درباره‌ی این پیام قرآنی گفت‌وگو کنید.

عالم بی عمل، مانند درخت..... است.

فعالیت: پیام قرآنی را در آیات صفحه‌ی بعد پیدا کنید و آن را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

۱- نام سه پیامبر الهی که در سوره‌ی صَفَّ آمده پیدا کن و بنویس.

۳- ...

۲- ...

۱- ...

۲- سعدی: «عالم بی عمل به چه ماند؟ به.....»

سوره صف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بُنْيَانٌ

مَرْصُوصٌ ﴿٤﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تُؤْذُونَنِي

وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا

أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

خواندن
از روی قرآن کامل

انس با قرآن کریم در استان بوشهر

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

یک نکته از
هزاران

خدای تصویرگر

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ

اوست خدایی که آفریننده، پدیدآورنده و صورت‌گر است.

سوره‌ی حشر، آیه‌ی ۲۴

فعالیت: آیات ۲۷ تا ۴۶ سوره‌ی نازعات را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

آیات ۶ تا ۹ سوره‌ی صَفّ را همراه با قرائت الگو بخوان.

خاندانی نورانی

سوره صَف

وَإِذ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ

| و زمانی را یاد کن که عیسی پسر مریم گفت: | «ای بنی اسرائیل، | من، فرستاده‌ی خدا هستم

إِلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ

| برای شما | و کتاب تورات را که پیش از من آمده، تأیید می‌کنم | و به پیامبری مژده می‌دهم

يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ

| که بعد از من می‌آید | و نامش احمد است. | اما وقتی دلایل روشنی برایشان آورد،

قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى

| گفتند: «اینها جادویی آشکار است.» | و کیست ستمکارتر از کسی که بر اساس بافته‌هایش،

عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ

به خدا دروغ می‌بندد | در حالی که برای تسلیم در برابر خدا دعوت می‌شود؟ | و خدا

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ

مردم ستمکار را هدایت نمی‌کند. | می‌خواهند نور خدا را خاموش کنند

بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾

با دهان‌هایشان | اما خدا نورش را کامل می‌کند | هرچند کافران، تمایل نداشته باشند.

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ

| خدا همان کسی است که پیامبرش را فرستاد، با هدایت | و با دین حق،

لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾

تا بر همه‌ی ادیان باطل، پیروزش کند | هرچند مشرکان، تمایل نداشته باشند.

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردکلاس

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

یا: ...   أَحْمَد: ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

۱- مُبَشِّر ○   ○ مزده‌دهنده

۲- رَسُولُ اللَّهِ ○   ○ فرستاده‌ی خدا

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- یا بَنِي إِسْرَائِيلَ

... (قوم) بنی اسرائیل

۲- اِنِّي رَسُولُ اللَّهِ اِلَيْكُمْ

قطعاً من ... به سوی شما هستم.

۳- وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي

و ... به ... که می‌آید بعد از من

۴- اِسْمُهُ أَحْمَدُ

... او ... است.

سوره‌ی صَف

با توجه به آیه‌ی ۶ سوره‌ی صَف، حضرت عیسی علیه‌السلام قوم بنی اسرائیل را به چه چیزی بشارت داد؟

لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ

دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید.

سوره ممتحنه، آیه ۱

ابتدا این حکایت زیبا را از گلستان سعدی بخوانید و سپس با دوستان خود درباره‌ی این پیام قرآنی گفت‌وگو کنید.

نصیحت از دشمن پذیرفتن خطاست ولیکن شنیدن رواست؛ تا به خلاف آن کار کنی که عین صواب^۱ است

حذر کن، ز آنچه دشمن گوید آن کن که بر زانو زنی دست تغابن^۲

گرت راهی نماید راست، چون تیر از آن برگردد راه دست چپ گیر

گلستان سعدی

فعالیت: این پیام قرآنی را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

پیام قرآنی را بخوان و چند ویژگی دوست خوب را نام ببر.

خانمی نورانی

سوره صف

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ

تُنَجِّيَكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ

ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٍ

طَيِّبَةٍ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَىٰ

تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

خواندن
از روی قرآن کامل

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

یک نکته از
هزاران

همه تسبیح گوی او

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

سوره صَف، آیه ۱

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، خدا را تسبیح و ستایش می کنند.

یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟	فضل خدای را که تواند شمار کرد؟
خورشید و ماه و آنجم و لیل و نهار کرد	بحر آفرید و بر و درختان و آدمی
هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد	توحیدگوی او نه بنی آدمند و بس
فردوس جای مردم پرهیزگار کرد	پرهیزگار باش که دادار آسمان
مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد	نابرده رنج، گنج میسر نمی شود

بوستان سعدی

فعالیت: سوره نازعات را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

سوره صَف را از روی قرآن به صورت جمله به جمله بخوان.

خانه نوری

یادآوری ۳

فعالیت ۱: این شعر، بیانگر مفهوم کدام یک از این پیام‌های قرآنی است؟

ای برادر، عالمان بی عمل
همچو زنبورند، ککن بی عمل

محمد رضا آغاسی

۱- لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

۲- فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ

۳- لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ

فعالیت ۲: این تصویر، بیانگر مفهوم کدام یک از پیام‌های قرآنی بالاست؟

فعالیت ۳: آیات ۱۸۰ تا ۱۸۲ سوره‌ی صافات را بخوانید.

۱- سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ۱۸۰

۲- وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۱۸۱

۳- وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۱۸۲

دعای ختم قرآن*

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

اللَّهُمَّ ارْحَمْنِي بِالْقُرْآنِ

بارخدایا، به برکت قرآن، مرا مورد لطف و رحمت خود قرار ده؛

وَاجْعَلْهُ لِي إِمَامًا وَنورًا وَهُدًى وَرَحْمَةً

و آن را برای من پیشوا، نور، هدایت و رحمت قرار ده؛

اللَّهُمَّ ذَكِّرْنِي مِنْهُ مَا نَسِيتُ

بارخدایا، آنچه را از قرآن فراموش می‌کنم به یادم بیاور؛

وَ عَلِّمْنِي مِنْهُ مَا جَهِلْتُ

و آنچه را از قرآن نمی‌دانم به من بیاموز؛

وَ ارْزُقْنِي تِلَاوَتَهُ، أَنَاءَ اللَّيْلِ وَ أَطْرَافَ النَّهَارِ

و تلاوتش را در ساعات شب و در آغاز و انجام روز، روزیم ساز؛

وَ اجْعَلْهُ لِي حُجَّةً يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ

و آن را برای من، حجت و دلیل قرار ده؛ ای پروردگار جهانیان.

* کتاب بحار الانوار، ج ۹۴، ص ۲۲۸

قرآن در تابستان

دانش آموزان عزیز!

خدا را سپاس که امسال هم توانستید آیات و سوره‌هایی از قرآن کریم را بیاموزید و با معنا و مفهوم برخی از کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی آشنا شوید و درباره‌ی آنها بیندیشید و به دستورهای قرآن عمل کنید.

در تابستان، مدرسه تعطیل می‌شود، اما یادگیری قرآن تعطیل نمی‌شود. بنابراین بخش «قرآن در تابستان» به منظور تقویت یادگیری و حفظ سوره‌ها، پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام در نظر گرفته شده است.

ارتباط روزانه‌ی شما با خواندن، فهمیدن و اندیشیدن و نیز حفظ اجمالی قرآن کریم، زمینه‌ی کسب مهارت‌های قرآنی بیشتر و بهتر و انس دائمی با قرآن کریم را فراهم می‌کند.

شما در تابستان امسال نیز به یاری الهی، ضمن مرور آنچه که در طول سال تحصیلی آموخته‌اید، موفق به حفظ اجمالی (روان خوانی) سوره‌های **مطففین و نازعات** و همچنین شعار هفته **(۶ پیام قرآنی و ۶ حدیث نورانی)** خواهید شد.

ان شاء الله

پیشنهاد می‌شود برای یادگیری و حفظ هر سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی، حداقل دو جلسه در نظر گرفته شود:

جلسه‌ی اول: حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی و انجام فعالیت‌ها

جلسه‌ی دوم: تمرین و تکرار حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی

توصیه می‌شود ابتدا آیات و احادیث را به صورت بخش‌بخش یا شمرده بخوانید و سپس با شنیدن قرائت آهنگین، آنها را حفظ کنید.

یادتان باشد هرگاه می‌خواهید خدا با شما سخن بگوید، قرآن بخوانید و هر وقت می‌خواهید شما با خدا سخن بگویید، نماز بخوانید.

معلم شما

- ۱- پیام قرآنی درس‌های اول و دوم را از حفظ بخوانید.
- ۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های اول و دوم را از حفظ بخوانید.

آیات ۱ تا ۱۷ **سوره‌ی مُطَفِّفین** را همراه با قرائت الگو بخوانید. معنی نام سوره: کم‌فروشان

قرائت

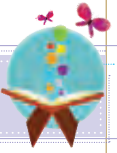
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ
يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾
أَلَا يَنْظُرُ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾
يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾ كَلَّا
إِن كِتَابَ الْفُجَّارِ لَفِي سَجِّينٍ ﴿٧﴾ وَمَا أَدْرَاكَ
مَا سَجِّينٌ ﴿٨﴾ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يُكْذِبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ
﴿١١﴾ وَمَا يُكْذِبُ بِهِ إِلَّا كُلٌّ مِّمَّا عَمِلُوا آثِمًا ﴿١٢﴾
إِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ كَلَّا بَلْ
رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ
رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَّحْجُوبُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ
﴿١٦﴾ ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾

معنای چه کلمه‌ای از سوره‌ی مُطَفِّفین را می‌دانید؟

پژوهش

روزی حکیمانه

إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝۳۷

قطعا خداوند به هر کس که بخواهد، روزی بی شمار می دهد.

سوره آل عمران

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حدیث نورانی

عزت در بی نیازی

امام جواد علیه السلام :

عِزُّ الْمُؤْمِنِ، غِنَاهُ عَنِ النَّاسِ

عزت مؤمن، در بی نیازی او از مردم است.

بحار الأنوار، جلد ۷۵، صفحه ۱۰۹، حدیث ۱۲

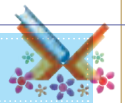
درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

آیات ۱ تا ۱۷ سوره مُطَفِّفِین و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

حفظ قرآن

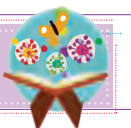
- ۱- پیام قرآنی درس‌های سوم و چهارم را از حفظ بخوانید.
- ۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های سوم و چهارم را از حفظ بخوانید.

آیات ۱۸ تا ۲۸ سوره‌ی مُطَفِّفین را همراه با قرائت الگو بخوانید.

کَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيْنَ ﴿١٨﴾	۱
وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُونَ ﴿١٩﴾ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٢٠﴾	۲
يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾	۳
عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ	۴
نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ يُسْقُونَ مِنْ رَاحِقٍ مَخْتُومٍ ﴿٢٥﴾	۵
خِثْمِهِ وَمِسْكٍ وَفِي ذَلِكَ فَلَيْتَنَافَسِ الْمُتَنَفِسُونَ ﴿٢٦﴾	۶
وَمِمَّا جَاهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾	۷

در آیات ۱۸ تا ۲۸ سوره‌ی مُطَفِّفین معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

خودت را هلاک نکن

وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ

هرگز با دست خود، خویشتن را هلاک و نابود نکنید.

سوره ی بقره، آیه ۱۹۵

گفت و گو

درباره ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

راه نجات

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

مَنْ صَدَقَ، نَجَا

هرکس راست بگوید، نجات می یابد.

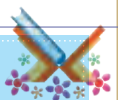
تصنیف غرالحکم، حدیث ۴۳۳۱

گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱۸ تا ۲۸ سوره ی مُطَفِّفِین و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

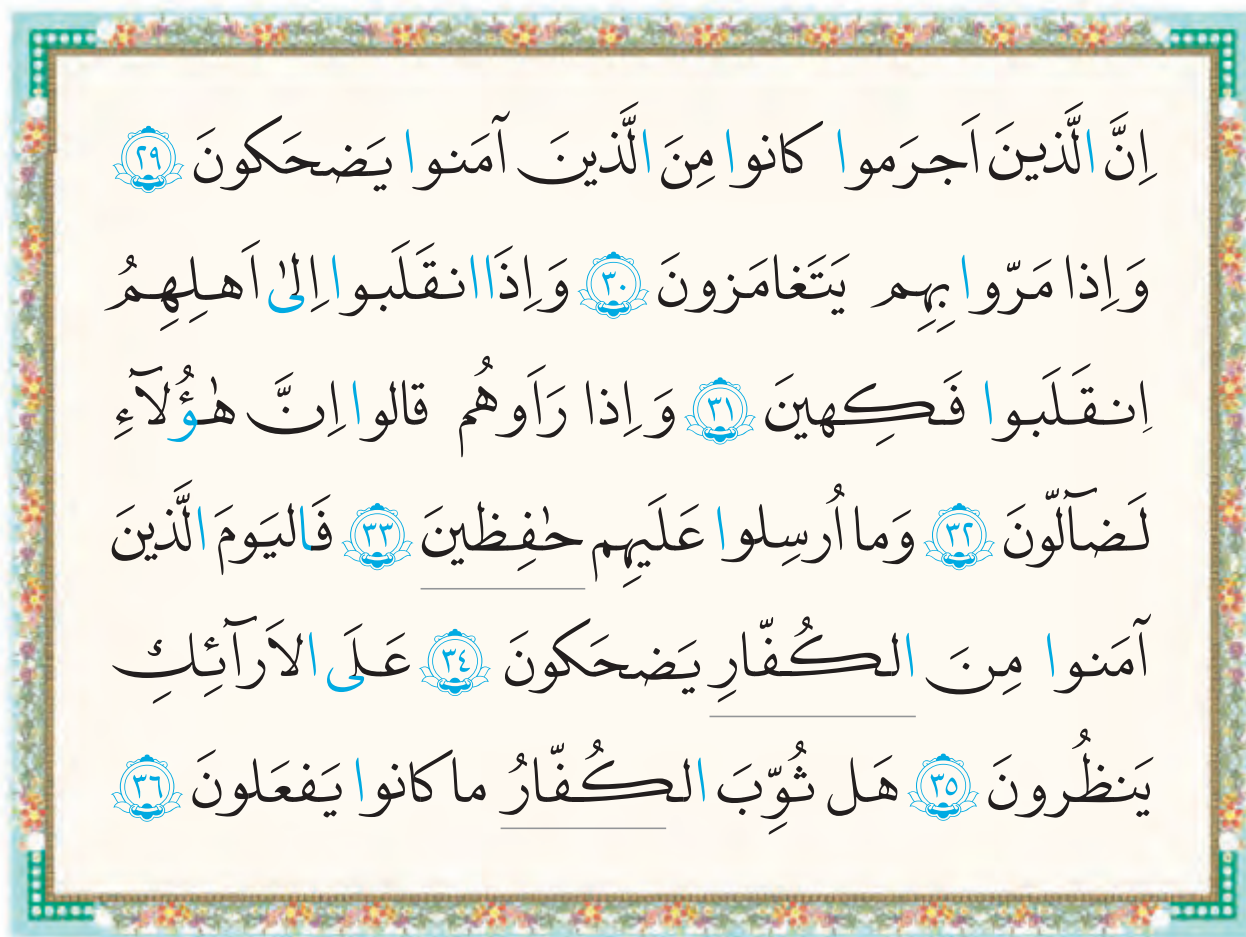

- ۱- پیام قرآنی درس‌های پنجم و ششم را از حفظ بخوانید.
- ۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های پنجم و ششم را از حفظ بخوانید.

آیات ۲۹ تا ۳۶ **سوره‌ی مُطَفِّفین** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

معنای چه کلمه‌ای از آیات ۲۹ تا ۳۶ **سوره‌ی مُطَفِّفین** را می‌دانید؟

جواب سلام

وَ إِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ، فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوها

و هرگاه کسی به شما سلام و محبتی کرد، پس بهتر از آن یا (حداقل) به اندازه‌ی آن پاسخ دهید.

سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۸۶

درباره‌ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حدیث نورانی

برکات سلام

حضرت محمد صلی الله علیه و آله :

إِنَّ مِنْ مَّوْجِبَاتِ الْمَعْفِرَةِ،
بَدَلِ السَّلَامِ وَ حُسْنِ الْكَلَامِ

از راه‌های آمرزش گناهان،

سلام کردن و نیکو سخن گفتن است.

میزان الحکمه، جلد ۴، صفحه‌ی ۵۳۴، حدیث ۸۸۳۶

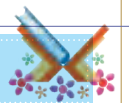

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حفظ قرآن

آیات ۲۹ تا ۳۶ سوره‌ی مُطَفِّفِین و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

- ۱- پیام قرآنی درس‌های هفتم و هشتم را از حفظ بخوانید.
- ۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های هفتم و هشتم را از حفظ بخوانید.

آیات ۱ تا ۱۴ **سوره‌ی نازعات** را همراه با قرائت الگو بخوانید. معنی نام سوره: **جداکنندگان**

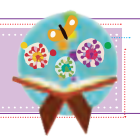
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنُّزْعَتِ غَرَقًا ① وَالنُّشْطِ نَشْطًا ② وَالسُّبْحِ سَبْحًا ③ فَالسُّبْقِ سَبْقًا ④ فَالْمُدْبِرِ أَمْرًا ⑤

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ⑥ تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ ⑦ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ⑧ أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ⑨

يَقُولُونَ أَيْنَا لِمَردودونَ فِي الحَافِرَةِ ⑩ أءِذَا كُنَّا عِظَامًا نَخِرَةً ⑪ قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ⑫

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ⑬ فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ⑭

در آیات ۱ تا ۱۴ **سوره‌ی نازعات** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

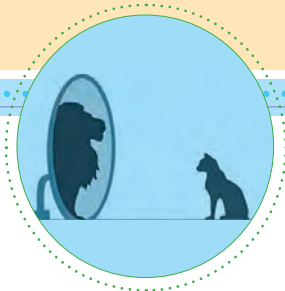

از خود متشکر!

فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ

خودستایی نکنید!

سوره نجم، آیه ۳۲

با توجه به پیام قرآنی و تصویر آن، درباره‌ی عواقب خودستایی و خودپسندی با اعضای خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حدیث نورانی

میوه‌ی عقل

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

الْخُلُقُ الْمَحْمُودُ، مِنْ ثَمَارِ الْعَقْلِ

اخلاق پسندیده، از نتایج عقل است.

کنز العمال، جلد ۱۳، صفحه‌ی ۹۴

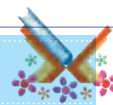
درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۴ سوره نازعات و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

- ۱- پیام قرآنی درس‌های نهم، دهم و یازدهم و «آیه‌ی مباحله» را از حفظ بخوانید.
- ۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های نهم، دهم و یازدهم را از حفظ بخوانید.

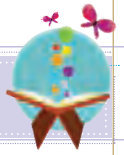

آیات ۱۵ تا ۲۶ **سوره‌ی نازعات** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ﴿١٥﴾ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ	۱
طُوًى ﴿١٦﴾ إِذْ هَبَّ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ لَكَ	۲
إِلَىٰ أَنْ تَزْكَىٰ ﴿١٨﴾ وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ﴿١٩﴾	۳
فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ﴿٢٠﴾ فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ﴿٢١﴾	۴
ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ﴿٢٢﴾ فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ أَنَا	۵
رَبُّكُمْ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٤﴾ فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ	۶
وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشَىٰ ﴿٢٦﴾	۷

در آیات ۱۵ تا ۲۶ **سوره‌ی نازعات** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

خدای تصویرگر

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِي الْمُصَوِّرُ

اوست خدایی که آفریننده، پدیدآورنده و صورت‌گر است.

سوره‌ی حَشْر، آیه‌ی ۲۴

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حدیث نورانی

طلب یاری از خدا

امیرالمؤمنین امام علی علیه‌السلام:

يَا رَبِّ! قَوِّ، عَلَي خِدْمَتِكَ جَوَارِحِي

پروردگارا! اعضای بدنم را در خدمت تو امان کن.

وَ اشْدُدْ، عَلَي الْعَزِيمَةِ جَوَانِحِي

و اراده‌ام را در انجام کارها، قوی ساز. فرازی از دعای کمیل

۱- با توجه به تصاویر این صفحه، درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

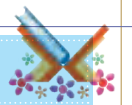
۲- چه ارتباطی بین پیام قرآنی این جلسه با جلسه‌ی قبل وجود دارد؟

گفت‌وگو

حفظ قرآن

آیات ۱۵ تا ۲۶ سوره‌ی نازعات و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

۱- پیام قرآنی درس‌های دوازدهم، سیزدهم و چهاردهم را از حفظ بخوانید.

۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های دوازدهم، سیزدهم و چهاردهم را از حفظ بخوانید.

یادآوری

قرائت

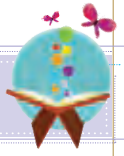
آیات ۲۷ تا ۴۶ **سوره‌ی نازعات** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

۱ ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءُ بَنَاهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمَكَهَا
 ۲ فَسَوَّيْنَاهَا ﴿٢٨﴾ وَ أَغْطَشَ لَيْلَهَا وَ أَخْرَجَ ضُحَاهَا ﴿٢٩﴾
 ۳ وَ الْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ﴿٣٠﴾ أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا
 ۴ وَ مَرَعَهَا ﴿٣١﴾ وَ الْجِبَالَ أَرْسَاهَا ﴿٣٢﴾ مَتَاعًا لَكُمْ
 ۵ وَ لِأَنْعَامِكُمْ ﴿٣٣﴾ فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَىٰ ﴿٣٤﴾
 ۶ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَىٰ ﴿٣٥﴾ وَ بُرِّزَتِ الْجَحِيمُ
 ۷ لِمَنْ يَرَىٰ ﴿٣٦﴾ فَأَمَّا مَنْ طَغَىٰ ﴿٣٧﴾ وَ آثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
 ۸ ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٣٩﴾ وَ أَمَّا مَنْ خَافَ
 ۹ مَقَامَ رَبِّهِ وَ نَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾
 ۱۰ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٤١﴾ يُسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ
 ۱۱ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ﴿٤٢﴾ فِيمَا أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ﴿٤٣﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ
 ۱۲ مُنْتَهَاهَا ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مَنْ يُخَشِئُهَا ﴿٤٥﴾ كَانَتْهُمْ
 ۱۳ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا ﴿٤٦﴾

در آیات ۲۷ تا ۴۶ **سوره‌ی نازعات** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

پژوهش

آفرینش هدفدار

رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا،
پروردگارا! این جهان را بیهوده نیافریده‌ای،
سُبْحَانَكَ، فَمِنَّا عَذَابُ النَّارِ ۱۹۱

تو منزّه و پاکی؛ پس ما را از عذاب آتش نگاه دار. *سوره آل عمران*

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حدیث نورانی

زمزمه‌ی منتظر

امام عصر عَجَلُ اللّٰهُ تَعَالٰی فرجه الشریف :

اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنَا، تَوْفِيقَ الطَّاعَةِ وَبُعْدَ الْمَعْصِيَةِ وَصِدْقَ النِّيَّةِ
بار خدایا! توفیق طاعت و عبادت، دوری از گناه و نیز نیت پاک به ما روزی فرما.

سر آغاز دعای امام زمان علیه السلام، مفاتیح الجنان

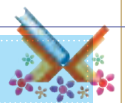
با توجه به تصاویر این صفحه، درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

آیات ۲۷ تا ۴۶ *سوره نازعات* و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

حفظ قرآن

فهرست کلمه‌های ترجمه شده در کتاب‌های آموزش قرآن پایه‌های دوم تا ششم ابتدایی

کلمه	درس / پایه	معنا	کلمه	درس / پایه	معنا
الف					
آت	۶/۲	داده است، پرداخت کرد	أَنْزَلَ	۴/۱۵	نازل کرد، فروفرستاد
آتوا	۵/۱	بپردازید	أَنْزِلْ	۵/۱۰	نازل شد
آخِرَةٌ	۳/۲	آخرت	أَنْزَلْنَا	۵/۶	نازل کردیم، فرو فرستادیم
أَمِنْ	۵/۵	ایمان آورد	أَنْعَمْتَ	۵/۱۲	نعمت دادی
أَمَّا	۴/۱۰	ایمان آوردیم	أَنْفَقُوا	۶/۱۰	انفاق کردند
آیات	۵/۶	آیات، نشانه‌ها	أَنْفَقُوا	۴/۹	انفاق کنید، ببخشید
آیة	۴/۱۲	آیه، نشانه	أَنْهَارٌ	۵/۸	رودها
أَ	۶/۹	آیا	إِنِّي	۶/۱۴	قطعاً من
إِتَّخَذَ	۵/۹	گرفت	ب		
إِتَّقُوا	۶/۳	تقوا پیشه کنید	بَصِيرٌ	۳/۷	بینا
إِنَّمَّ	۶/۴	گناه	بَعْضٌ	۶/۴	بعضی
إِجْتَنِبُوا	۶/۴	اجتناب کنید و دوری کنید	بُكْرَةٌ	۴/۱۲	صبح
أَجْرٌ	۳/۳	پاداش	بُنِيَ	۲/۵	فرزندم
أَجَلٌ	۴/۱۱	زمان	بَيَانَ	۲/۷	پیام
أَحَدٌ	۵/۷	کسی، یکی	بَيَّتَ	۵/۱۳	خانه
إِحْسَانٌ	۲/۱۱	کار خوب، نیکی	بَيِّنَاتٌ	۶/۱۱	دلایل روشن
أَحْسَنُوا	۵/۴	کار خوب کردند	ت		
أَحْمَدٌ	۶/۱۴	حضرت محمد (ص)	تِجَارَةٌ	۶/۱۴	تجارت
إِحْوَانٌ	۶/۱۳	برادران	تَعْقِلُونَ	۵/۶	اندیشه می کنید
أَذَى، أذى	۵/۸	آزار و اذیت	تَعْمَلُونَ	۶/۴	عمل می کنید
أَرْضٌ	۴/۴	زمین	تَقَبَّلَ	۴/۶	قبول کن، بپذیر
إِسْمٌ	۶/۸	نام، اسم	تَوَبُوا	۵/۸	توبه کنید
أَطِيعُوا	۴/۳	اطاعت کنید	تُؤْمِنُونَ	۶/۱۴	ایمان می آورید
أُعْبُدُوا	۵/۳	عبادت کنید	ج		
إِعْفِرْ	۵/۱۲	بیامرز	جَاهِدُوا	۵/۳	جهاد کنید
أَقَامَ	۶/۲	برپا داشت	جَبَّارٌ	۶/۱۳	چیره، پیروز
أَقِيمُوا	۵/۱	برپا دارید	جَزَاءٌ	۲/۱۱	پاداش
أَكْبَرُ	۳/۱	بزرگ‌تر	جَنَاتٌ	۵/۵	بهشت‌ها
إِلَّا	۶/۸	مگر	جُنُودٌ	۶/۲	لشکریان
الَّذِي	۴/۱۵	کسی که	جَنَّةٌ	۵/۵	بهشت
الَّذِينَ	۴/۹	کسانی که	ح		
اللَّهُ	۴/۶	خدا	حَبَّةٌ، حَبٌّ	۴/۹	دانه
إِلَهُ	۳/۱	خدا، معبود	حَجَلٌ	۴/۵	ریسمان
أَمْرٌ	۵/۷	کار	حَدِيدٌ	۶/۱۰	آهن
أَنْتَ	۴/۱۳	تو	حِسَابٌ	۴/۱	حساب، قیامت
أَنْتُمْ	۶/۹	شما	حَسَنَةٌ	۳/۱	خیر و خوبی
			حَسَنَةٌ	۴/۱۰	کارخوب، خوب

معنا	درس / پایه	کلمه	معنا	درس / پایه	کلمه
			سپاس و ستایش	۳/۱	حَمْد
			زنده	۸	حَيّ
			خالق، آفریننده	۴/۱۰	خَالِق
			آفرید، خلق کرد	۴/۱۱	خَلَقَ
			خوبی، کار خوب	۳/۱۰	خَيْر
			بهتر، بهترین	۴/۱۳	خَيْر
			کارهای خوب	۳/۷	خَيْرَات
			بهترین کار	۳/۱	خَيْرِ الْعَمَل
			دنيا	۲/۳	دُنْيَا
			ذره	۳/۱۱	ذَرَّة
			تذکر	۶/۶	ذِكْرِي
			گناهان	۶/۱۴	ذُنُوب
			صاحب	۶/۶	ذُو
			بسیار دلسوز و مهربان	۶/۱۳	رَثُوف
			پروردگار	۳/۸	رَبّ
			پروردگار ما، پروردگارا	۲/۱۱	رَبَّنَا
			رحمت	۲/۱۲	رَحْمَة
			بخشنده	۳/۱	رَحْمَن
			مهربان	۳/۱۰	رَحِيم
			روزی	۲/۱۵	رِزْق
			پیامبران	۵/۴	رُسُل
			پیامبر	۳/۱	رَسُول
			انار	۶/۸	رُفَان
			زکات، صدقه‌ی واجب	۴/۷	زَكَاة
			زیور، زینت	۵/۹	زِينَة
			عیب و نقصی ندارد	۳/۱	سُبْحَانَ
			هفت	۴/۹	سَبْع
			سلام، بی عیب	۶/۱۳	سَلَام
			آسمان	۵/۷	سَمَاء
			آسمان‌ها	۵/۱۱	سَمَاوَات
			شنوا	۴/۲	سَمِيع
			گناه	۴/۱۰	سَيِّئَة
بدی، بد	۳/۱۱	شَرّ			
خورشید	۴/۱۴	شَمْس			
مشورت	۳/۱۳	شُورَى			
کار خوب	۵/۵	صَالِح			
کارهای خوب	۵/۳	صَالِحَات			
بخشش‌ها	۵/۸	صَدَقَات			
بخشش	۵/۸	صَدَقَة			
راه	۴/۵	صِرَاط			
نماز	۲/۵	صَلَاة			
غذا	۴/۱۵	طَعَام			
غذاهای پاک و خوب	۲/۴	طَيِّبَات			
ظالمان، ستمگران	۳/۵	ظَالِمِينَ			
گمان	۶/۴	ظَنّ			
دانا	۴/۴	عَالِم			
جهان‌ها، جهانیان	۳/۱	عَالَمِينَ			
بندگان	۵/۷	عِبَاد			
بنده	۴/۳	عَبْد			
شکست‌ناپذیر	۶/۱۲	عَزِيز			
سختی	۲/۱۱	عُسْر			
شب	۴/۱۲	عَشِيّ			
بزرگ	۳/۱	عَظِيم			
دانش	۳/۸	عِلْم			
دانا	۴/۲	عَلِيم			
انجام داد	۵/۵	عَمِلَ			
انجام دادند	۵/۳	عَمِلُوا			
نزد	۴/۶	عِنْد			
عهد، پیمان	۶/۲	عَهْد			
چشمه‌ها	۶/۵	عُيُون			
نهران، غیب	۴/۴	غَيْب			
بسیار آمرزنده	۴/۷	غَفُور			
پسر	۵/۵	غُلَام			
بی‌نیاز	۵/۱۱	غَنِيّ			

معنا	درس / پایه	کلمه	معنا	درس / پایه	کلمه
خوب، کار خوب	۵/۸	مَعْرُوف	ق	۴/۸	قَالَ
بدکاران	۳/۵	مُفْسِدِينَ	گفت	۴/۲	قَدِير
افراد رستگار و موفق	۶/۱۲	مُفْلِحُونَ	توانا	۲/۱۴	قُرْآن
ملائکه، فرشتگان	۲/۳	مَلَائِكَةَ	قرآن، کتاب خدا	۵/۱۲	قُلْ
فرمانروا	۶/۱۳	مَلِك	بگو	۴/۴	قَلِيل، قَلِيلَةٌ
مسلط	۶/۱۳	مُهِيمِن	کم	۴/۱۳	قُلُوب
فایده‌ها	۶/۱۰	مَنَافِع	قلوب، دل‌ها، قلب‌ها	۴/۱۴	قَمَر
ترازو	۶/۷	مِيزَان	ماه	۵/۴	قُوَّة
ن			قدرت و نیرو	۴/۱۲	قَوْم
ما	۴/۱۳	نَا	قوم، گروه	۶/۱۰	قَوِي
آتش	۲/۳	نَار	نیرومند		
مردم	۲/۷	نَاس	ک		
پیامبر	۲/۳	نَبِي	کافران، افراد بی‌ایمان	۴/۱۳	كَافِرِينَ
هشداردهنده	۶/۲	نَذِير	نوشت، واجب کرد	۶/۱۲	كَتَبَ
زنان	۶/۳	نِسَاء	بسیار	۴/۴	كَثِير، كَثِيرَةٌ
ما	۶/۹	نَحْنُ	همه، هر	۶/۸	كُل
نعمت	۲/۶	نِعْمَةٌ	بخورید	۲/۴	كُلُوا
روز	۵/۲	نَهَار	ل		
و			نیست	۴/۷	لَا
پدر و مادر	۳/۴	وَالِدَيْنِ	اندیشه نمی‌کنید	۵/۶	لَا تَعْقِلُونَ
پدر و مادرم	۵/۱۲	وَالِدَيَّ	دوست ندارد	۲/۱۲	لَا يُحِبُّ
ه			مروارید	۶/۸	لُؤْلُؤًا
هدایت	۴/۱۱	هُدًى، هُدًى	شب	۵/۲	لَيْل
این	۴/۱۴	هَذَا	شب	۵/۱۰	لَيْلَةٌ
آیا	۶/۸	هَلْ	م		
او	۴/۱۵	هُوَ	آب	۴/۱۵	مَاء
ی			با ایمان، ایمنی‌بخش	۶/۱۳	مُؤْمِن
ای	۶/۳	يَا، يَا أَيُّهَا	مؤمنان	۶/۱	مُؤْمِنُونَ
دوست دارد	۲/۵	يُحِبُّ	مؤمنان	۴/۱	مُؤْمِنِينَ
مساوی است	۶/۱۳	يَسْتَوِي	مبارک، با برکت	۵/۱۰	مُبَارَكَةٌ
می‌داند	۶/۴	يَعْلَمُ	بشارت‌دهنده	۶/۲	مُبَشِّر
انجام دهد	۵/۱۱	يَعْمَلُ	روشن	۵/۶	مُبِين
برپا می‌دارند	۶/۱	يُقِيمُونَ	افراد باتقوا	۶/۵	مُتَّقِينَ
انفاق می‌کنند	۴/۹	يُنْفِقُونَ	مثل، داستان	۵/۹	مَثَل
هدایت می‌کند	۵/۱۱	يَهْدِي	نیکوکاران	۲/۱۶	مُحْسِنِينَ
روز	۳/۱	يَوْم	مهربانی	۳/۱۶	مَرْحَمَةٌ
آن روز	۵/۹	يَوْمَئِذٍ	پیامبران، فرستادگان (الهی)	۴/۵	مُرْسَلِينَ
روز قیامت	۳/۱	يَوْمَ الدِّينِ	راست	۴/۵	مُسْتَقِيم
روز قیامت	۵/۴	يَوْمَ الْقِيَامَةِ	اسراف‌کنندگان	۲/۹	مُسْرِفِينَ
			معین	۴/۱۱	مُسَمِّئِي

معلّمان محترم، صاحب نظران، دانش آموزان عزیز و اولیای آنان می توانند نظر اصلاحی خود را درباره مطالب کتاب های درسی از طریق سامانه «نظرسنجی از محتوای کتاب درسی» به نشانی «nazar.roshd.ir» یا نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۴۸۷۴ - ۱۵۸۷۵ ارسال کنند.

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی